

รายงาน  
คณะกรรมการการประชุมสมัยพิเศษทั้งหมด  
ครั้งที่สี่สิบเจ็ด  
ของสมัชชาทั่วไป  
สหประชาชาติ

สมัชชาทั่วไป  
บันทึกอย่างเป็นทางการ  
การประชุมสมัยพิเศษครั้งที่สี่สิบเจ็ด  
ภาคผนวกที่ 3 (A/S – 27/19/Rev.1)

# ภาคผนวก

## โลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก

### สารบัญ

1. ประกาศ
2. ทบทวนความคืบหน้าและบทเรียนที่ได้รับ
3. แผนปฏิบัติการ
  - ก. สร้างโลกให้เหมาะที่เด็กจะอยู่
  - ข. เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และปฏิบัติการ
    1. ส่งเสริมให้มีชีวิตที่มีสุขภาพดี
    2. ให้การศึกษาที่มีคุณภาพ
    3. ปกป้องไม่ให้ถูกรังแก เอาเปรียบ และเป็นเหยื่อของความรุนแรง
    4. ต่อต้านโรคติดต่อเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์
  - ค. ระดมพลัง
    1. ติดตามและประเมินผล

## I ประกาศ

1. เมื่อสิบเอ็ดปีก่อน ในที่ประชุมสุดยอดโลกเพื่อเด็ก ผู้นำโลกยอมรับพันธกิจร่วมกัน และได้ออกคำแถลงเรียกร้องอย่างริบด่วนโดยทั่วถึงให้จัดหาอนาคตที่ดีกว่าให้แก่เด็ก
2. จากนั้นมา ได้มีความคืบหน้าเกิดขึ้นมากมาย ดั่งบันทึกไว้ในรายงานของเลขาธิการเรื่อง “เราผู้เป็นเด็ก”<sup>1</sup> ชีวิตวัยเยาว์กว่าล้านคนอยู่รอดปลอดภัยมาได้ มีเด็กเข้าเรียนจำนวนมากขึ้น เด็กที่ได้มีส่วนในการตัดสินใจเพื่ออนาคตของตนเองมีเพิ่มขึ้น มีสนธิสัญญาสำคัญ ๆ หลายฉบับที่มีออกมา เพื่อให้ความคุ้มครองเด็ก อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จและประโยชน์ต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นไม่สม่ำเสมอ

ยังมีอุปสรรคอยู่อีกมาก เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนา อนาคตที่สดใสกว่าสำหรับทุกคนยังไม่เกิดขึ้น ผลดีที่เกิดขึ้นโดยรวม ยังต่ำกว่าข้อผูกพันของประเทศและของนานาชาติ

3. เรา ประชาชนของรัฐและรัฐบาล และผู้แทนของประเทศต่างๆ ที่ได้เข้าร่วมในการประชุมสมัชชาทั่วไปเรื่องเด็กขอยืนยันข้อผูกพันตามเจตจำนงและหลักการที่ระบุไว้ในกฎบัตรของสหประชาชาติ และขอแสดงความมุ่งมั่นที่จะถือโอกาสสำคัญของประวัติศาสตร์ครั้งนี้ ทำการเปลี่ยนแปลงโลกไปกับเด็กและเพื่อเด็ก ด้วยเหตุนี้ เรายืนยันว่า จะกระทำตามข้อผูกพัน เพื่อให้ระเบียบวาระที่ระบุไว้ในการประชุมสุดยอดของโลกเพื่อเด็กได้เสร็จสมบูรณ์ลง และจะจัดการกับประเด็นใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นและมีความสำคัญต่อการบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในระยะยาวที่ตกลงกันไว้ในการประชุมสุดยอดและการประชุมทั่วไปครั้งสำคัญ ๆ ของสหประชาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปฏิญญาปี 2000 ของสหประชาชาติ <sup>2</sup> โดยผ่านการปฏิบัติงานเมื่อใดที่เหมาะสม ในชาติและความร่วมมือระหว่างประเทศ

4. เราขอยืนยันว่า เป็นหน้าที่ของเราที่จะดำเนินงานส่งเสริมและปกป้องสิทธิของเด็กทุกคน - มนุษย์ทุกคนที่อายุต่ำกว่า 18 ปีรวมไปถึงวัยรุ่นด้วย เราตั้งใจมั่นที่จะเคารพศักดิ์ศรี และจัดหาความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่เด็ก เราขอรับรองอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก<sup>3</sup> สนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนที่มีขอบเขตกว้างขวางทั่วถึงที่สุดในประวัติศาสตร์ และพิธีสารที่เป็นทางเลือก ซึ่งระบุมาตรฐานทางกฎหมายระหว่างประเทศที่สรุปได้ความชัดเจนในเรื่องการคุ้มครองและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก เรายังขอยอมรับความสำคัญ ของกลไกระหว่างชาติอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อเด็ก

5. เราขอเน้นข้อผูกพันของเราที่มีต่อการเสริมสร้างที่เหมาะสมสำหรับเด็ก มีการพัฒนามนุษย์ที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กว่า มีรากฐานมาจากหลักการของประชาธิปไตย ความเสมอภาค การไม่เลือกปฏิบัติ สันติภาพและความยุติธรรมทางสังคม และความเป็นสากล ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน พึ่งพาซึ่งกันและกัน และเกี่ยวโยงกันของสิทธิมนุษยชนทุกข้อ รวมทั้งข้อที่ว่าการพัฒนา

6. เราขอรับและส่งเสริมให้บิดามารดา ครอบครัว และในบางกรณี ได้แก่ผู้ปกครองตามกฎหมายว่าเป็นผู้ดูแลเด็กในเบื้องต้น เราจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถของเขาเหล่านั้นให้สามารถให้การเอาใจใส่ เลี้ยงดูและปกป้องเด็กอย่างดีที่สุด

7. เราขอเรียกร้องในขั้นนี้ให้สมาชิกทุกคนในสังคมมาร่วมกับเราในกระบวนการทั่วโลก ที่จะช่วยสร้างโลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ผ่านทางการปฏิบัติตามพันธกิจของเราตามหลักการและวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ให้เด็กได้เป็นอันดับแรก ในการกระทำทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ประโยชน์สูงสุดของเด็กคือสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก
2. จัดความยากจน ลงทุนในเด็ก เราขอยืนยันปณิธานของเราที่จะตัดวงจรความยากจนให้ขาดสะบั้นลงภายในชั่วอายุคนเพียงรุ่นเดียว ด้วยการรวมพลังเชื่อมั่นว่าการลงทุนในเด็ก และการตระหนักถึงสิทธิของเด็ก เป็นวิถีทางที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการจัดความยากจน ต้องมีปฏิบัติการอย่างฉับพลันเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในแบบที่เลวร้ายที่สุด
3. ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้เบื้องหลัง เด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเกิดมาเพื่อมีอิสระและความเสมอภาคในการมีสิทธิและศักดิ์ศรี ดังนั้น ต้องยุติการเลือกปฏิบัติที่มีผลต่อเด็กไม่ว่าในรูปแบบใดทั้งสิ้น
4. ดูแลเด็กทุกคน เด็กต้องได้เริ่มต้นชีวิตอย่างดีที่สุด การอยู่รอด การปกป้อง การเติบโตและพัฒนาอย่างมีสุขภาพดี พร้อมด้วยโภชนาการที่ถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาของมนุษย์ เราจะพยายามร่วมกันที่จะต่อสู้กับโรคภัยไข้เจ็บ รับรู้กับสาเหตุต่างๆ ที่ก่อให้เกิดทุพโภชนาการ สุขภาพจิตที่กระปรี้กระเปร่า มีความมั่นคงทางอารมณ์ เข้มแข็งด้านสังคม และมีความสามารถในการเรียนรู้
5. ให้การศึกษาเด็กทุกคน เด็กทุกคนทั้งชายและหญิงต้องสามารถเข้าถึงและได้รับการศึกษาแบบให้เปล่าจนจบชั้นประถมศึกษาภาคบังคับ โดยเป็นการศึกษาแบบมีคุณภาพ ทั้งนี้ถือเป็นหลักสำคัญในการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบเบ็ดเสร็จ ต้องจัดการเลือกปฏิบัติ เช่นแบ่งเพศในระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาให้หมดสิ้นไป
6. ปกป้องเด็กจากอันตรายและจากการถูกเอาเปรียบ เด็กต้องได้รับการคุ้มครองให้ปลอดภัยจากการกระทำใด ๆ ที่เป็นความรุนแรง ทำร้าย เอาเปรียบ และเลือกปฏิบัติ การก่อการร้ายและทุกรูปแบบและการจับตัวไปเป็นประกัน

7. ปกป้องเด็กจากสงคราม เด็กต้องได้รับการปกป้องจากความน่าสะพรึงกลัวของการสู้รบ เด็กที่ถูกต่างชาติเข้ายึดครองประเทศต้องได้รับการคุ้มครองตามบทบัญญัติของกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
8. ต่อต้านโรคติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ เด็กและครอบครัวต้องได้รับการคุ้มครองให้ปลอดภัยจากผลกระทบที่ร้ายแรงยิ่งของเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์
9. รับฟังความเห็นของเด็กและให้เด็กได้เข้ามีส่วนร่วม เด็กและวัยรุ่นเป็นประชากรที่เป็นทรัพยากร สามารถช่วยสร้างอนาคตที่ดีกว่าให้แก่ทุกคน เราต้องเคารพสิทธิของพวกเขาที่จะแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในเรื่องที่มีผลกระทบต่อพวกเขา ทั้งนี้แล้วแต่วัยและความเป็นผู้ใหญ่ของเขา
10. ปกป้องโลกเพื่อเด็ก เพื่อคนรุ่นปัจจุบัน และรุ่นต่อไป เราต้องดูแลรักษาสีเขียวของโลกของเรา ที่มีสรรพสิ่งมีชีวิตหลากหลาย เป็นทั้งความงามและเป็นทรัพยากร เป็นทุกอย่างที่เอื้อประโยชน์ต่อคุณภาพของชีวิต เราต้องให้ความช่วยเหลือทุกด้านเพื่อปกป้อง เด็กและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการมีสิ่งแวดล้อมและเสื่อมโทรมต่อพวก เราให้เหลือน้อยที่สุด
8. เราตระหนักถึงการใช้ปัญญาและแผนปฏิบัติการในปัจจุบันว่า ไม่เพียงแต่ต้องมีความตั้งใจแน่วแน่เกิดขึ้นในทางการเมืองเท่านั้น แต่ต้องเกิดจากการระดมพลังและจัดหาทรัพยากรเพิ่มขึ้นทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติโดยคำนึงถึงความต้องการพิเศษของเด็กที่เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วนและมีความรุนแรงสูง
9. เพื่อสอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ดังกล่าว เราขอรับรองว่าจะใช้แผนปฏิบัติการที่อยู่ในส่วนที่สามต่อไป ด้วยมั่นใจว่า เราทั้งหมดจะรวมใจกันสร้างโลกที่เด็กทั้งหญิงและชายจะได้มีวัยเด็กที่ผาสุก ได้มีเวลาที่ได้เล่นและเรียนรู้ ได้รับการรัก นับถือและเป็นที่รัก สิทธิของพวกเขาได้รับการส่งเสริมและคุ้มครอง โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติประการใดทั้งสิ้น ความปลอดภัยและความอยู่ดีกินดีของเด็กเป็นเรื่องสำคัญยิ่งยวด และเด็กสามารถพัฒนาทั้งด้านสุขภาพ ความสงบสุขและความมีศักดิ์ศรี

## II ทบทวนความคืบหน้าและบทเรียนที่ได้เรียนรู้

10. ปัญญาและแผนปฏิบัติการโลกในเรื่องการประชุมสุดยอดของโลก<sup>4</sup> เป็นเรื่องที่มีการติดตามผลอย่างเข้มงวดที่สุด และเป็นข้อผูกพันที่มีการนำไปปฏิบัติมากที่สุดของยุคทศวรรษ 1996 มี

การทบทวนเป็นประจำปีในระดับชาติ และรายงานความคืบหน้าได้เสนอต่อสมัชชาทั่วไปแล้ว การทบทวนกลางทศวรรษและการทบทวนปลายทศวรรษทั่วโลกได้จัดทำไปแล้ว สำหรับประการหลังนี้รวมถึงการประชุมภูมิภาคในระดับสูงที่ปักกิ่ง เบอรลิน ไคโร กาฐมาณฑุ และคิงสตัน ซึ่งได้ทบทวนความคืบหน้าไปแล้ว และยังทำให้แน่ใจว่า มีการติดตามผลของการประชุมสุดยอดและการประชุมครั้งสำคัญอื่น ๆ รวมไปถึงสร้างเสริมให้มีการยอมรับพันธะครั้งใหม่ที่จะทำงานให้บรรลุถึงเป้าหมายในการประชุมสุดยอดของโลก และแนะนำปฏิบัติการสำหรับอนาคต มีผู้มีส่วนร่วมเป็นจำนวนมากที่สนับสนุนความพยายามของรัฐบาล ด้วยการเข้าร่วมในการประชุมเพื่อพิจารณาทบทวนเหล่านี้ ผู้เข้าร่วมได้แก่ เด็ก องค์การเยาวชน สถาบันการศึกษา กลุ่มศาสนา องค์การประชาคม สมาชิกรัฐสภา สื่อมวลชน หน่วยงานของสหประชาชาติ ประเทศผู้บริจาค และองค์กรเอกชนสำคัญ ๆ ของชาติและนานาชาติ

11. ดังที่ได้บันทึกไว้ในเอกสารทบทวนช่วงปลายทศวรรษของเลขาธิการใหญ่สหประชาชาติ ในฐานะเป็นการติดตามผลการประชุมสุดยอดเพื่อเด็ก ช่วงทศวรรษ 1990 นับเป็นทศวรรษที่มีคาตหมายไว้อย่างมากมาย แต่ทำสำเร็จไปได้ไม่มากนักในเรื่องเด็กของโลก ในด้านบวก การประชุมสุดยอดและการนำอนุสัญญาสิทธิเด็กมาบังคับใช้ทำให้เรื่องเด็กมีความสำคัญในอันดับต้นทางการเมืองประเทศที่ให้สัตยาบัน ให้ภาคยานุวัติ หรือได้ลงนามในอนุสัญญามีจำนวนทั้งสิ้น 192 ประเทศ จากจำนวนนี้ 155 ประเทศเตรียมโครงการปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามเป้าหมายของการประชุมสุดยอดไว้เรียบร้อยแล้ว มีการยอมรับกันในภูมิภาคถึงพันธกิจนี้แล้ว มีบทบัญญัติทางกฎหมายและกลไกนานาชาติเพื่อช่วยทวีความเข้มแข็งให้การคุ้มครองเด็ก การดำเนินการตามเป้าหมายของการประชุมสุดยอดนำไปสู่ผลที่เป็นรูปธรรมหลายประการสำหรับเด็ก ในปีนี้ จำนวนเด็กที่เสียชีวิตเพราะโรคโปลิโอจะน้อยลงกว่าเมื่อทศวรรษก่อนถึง 3 ล้านคน โรคโปลิโอถูกขจัดไปเกือบหมดสิ้นแล้ว ทารกเกิดใหม่อีกปีละ 90 ล้านคนได้รับการคุ้มครองทุกปีจากการสูญเสียความสามารถในการเรียนรู้เพราะมีการเติมไอโอดีนลงในเกลือ

12. กระนั้น ยังมีเรื่องที่ต้องทำอีกมากมาย ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีการสัญญาว่าจะให้ในการประชุมสุดยอดทั้งในระดับชาติและนานาชาติยังไม่ได้รับ ความท้าทายที่สำคัญคือ เด็ก ๆ กว่า 10 ล้านคนต้องตายไปทุกปีทั้งที่ส่วนใหญ่แล้วอาจป้องกันได้ เด็ก 100 ล้านคนยังไม่มีโอกาสได้เรียน ร้อยละ หกสิบของเด็กเหล่านี้เป็นเด็กหญิง เด็ก 150 ล้านคนเป็นโรคขาดอาหาร และเชื้อเอชไอวี/เอดส์ กำลังแพร่ระบาดด้วยอัตราความเร็วอย่างน่ากลัว ความยากจนยังมีอยู่ รวมทั้งการถูกกีดกันและเลือกปฏิบัติ การลงทุนด้านบริการทางสังคมที่ยังไม่มากพอ ยิ่งกว่านั้น ปัญหาต่าง ๆ อันได้แก่

ภาระหนี้สิน การใช้จ่ายเงินขาดทางด้านการทหาร ซึ่งไม่ได้สัดส่วนกับความต้องการในการป้องกันประเทศ การสู้รบ การยึดครองของต่างชาติ การจับตัวไปเป็นประกัน และรูปแบบทั้งหลายของการก่อการร้าย ตลอดจนการขาดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งในบรรดาหลายสาเหตุ เป็นเรื่องที่สามารถจำกัดความพยายามของประเทศในการต่อสู้กับความยากจน และการให้ความมั่นใจในเรื่องความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก เด็กนับล้านยังคงตกเป็นแรงงานเด็กที่ต้องทำงานเสี่ยงอันตรายและถูกเอาเปรียบ การขายและส่งเด็กเป็นสินค้า และรูปแบบอื่น ๆ ของการทำร้ายเด็ก ทอดทิ้งเด็ก ถูประโยชน์จากเด็ก และก่อความรุนแรงแก่เด็ก

13. ประสบการณ์จากทศวรรษที่ผ่านมาได้ยืนยันแล้วว่า ความต้องการที่จำเป็นและสิทธิของเด็กต้องเป็นความพยายามในการพัฒนาอันดับแรก ๆ มีบทเรียนสำคัญเกิดขึ้นแล้ว การเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่ทำได้ และสิทธิของเด็กเป็นจุดรวมพลังที่ได้ผล นโยบายต้องเน้นหนักถึงปัจจัยเฉพาะหน้าที่ส่งผลกระทบหรือกีดกันเด็กกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และสาเหตุที่กว้างขวางกว่าและลึกซึ้งกว่าในการให้ความคุ้มครองอย่างไม่พอเพียงและการละเมิดสิทธิ การแก้ไขที่ตั้งเป้าไว้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จอย่างรวดเร็วจะต้องทำตามนั้นด้วยเจตนาที่จะให้มีผลยั่งยืน และกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขนั้น ๆ ด้วย และควรเพิ่มความพยายามให้เด็กเองได้มีความยืดหยุ่นและพลังมากขึ้น โครงการที่จัดทำโดยหน่วยงานหลายหน่วยงานเน้นไปที่เด็กวัยต้น และการให้การสนับสนุนต่อครอบครัว เฉพาะอย่างยิ่งในสภาพการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง ควรได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ เพราะก่อให้เกิดผลยืนยาวต่อการเติบโต การพัฒนาและ การปกป้องเด็ก

### III แผนปฏิบัติการ

#### ก. สร้างโลกให้เหมาะที่เด็กจะอยู่

14. โลกที่เหมาะสำหรับเด็ก เป็นโลกที่เด็กทุกคนจะตั้งต้นชีวิตด้วยดีที่สุดที่สุด สามารถเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ รวมทั้งการศึกษาขั้นประถมศึกษา ที่เป็นการศึกษาภาคบังคับและให้เปล่าแก่ทุกคน และเป็นการศึกษาที่ได้รวมทั้งวัยรุ่นทุกคน มีโอกาสได้พัฒนาความสามารถของแต่ละคนในภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้ออำนวย เราจะส่งเสริมการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ สังคม อารมณ์ การเรียนรู้ และวัฒนธรรมของเด็กในฐานะเป็นเรื่องสำคัญของชาติและของโลก

15. ครอบครัวเป็นหน่วยพื้นฐานของสังคม ดังนั้นจึงสมควรได้รับการเสริมสร้างให้เข้มแข็ง ครอบครัวควรได้รับการคุ้มครองและการสนับสนุนอย่างเต็มรูปแบบ ความรับผิดชอบประการแรกเพื่อให้ความคุ้มครอง เลี้ยงดู และพัฒนาเด็ก ตกอยู่กับครอบครัว สถาบันทุกแห่งในสังคม ควรเคารพ

สิทธิเด็กและให้เด็กมีความเป็นอยู่ที่ดี และให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมแก่บิดามารดา ครอบครัว ผู้ปกครองตามกฎหมาย และผู้ให้การเลี้ยงดูแบบอื่นๆ เพื่อเด็กจะได้เติบโตและพัฒนาในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและมั่นคง และในบรรยากาศแห่งความสุข ความรัก ความเข้าใจ โดยคำนึงว่าในภาวะที่แตกต่างกันของระบบครอบครัว สังคมและการเมือง รูปแบบของครอบครัวมีได้หลายรูปแบบ

16. เรายังตระหนักว่า เด็กจำนวนมากต้องมีชีวิตอยู่ โดยปราศจากการเกื้อหนุนของบิดามารดา อาทิเช่น เด็กกำพร้า เด็กเร่ร่อนตามท้องถนน เด็กพลัดถิ่น และเด็กถูกละเลย เด็กที่ได้รับผลกระทบจากการค้าเด็กและการค้าประเวณี รวมไปถึงจากการเอาประโยชน์จากเด็ก และเด็กที่ถูกทำร้ายมาจนบอบช้ำ ควรมีมาตรการพิเศษเพื่อให้การสนับสนุนเด็กดังกล่าว ให้มีสถาบันบริการและสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ ต่อเด็ก และให้มีการเสริมสร้างและเพิ่มขีดความสามารถเพื่อให้เด็กคุ้มครองตนเองได้

17. เรายุ่งมั่นที่จะส่งเสริมให้บิดามารดา ครอบครัว ผู้ปกครองตามกฎหมาย ผู้เลี้ยงดู และตัวเด็กเอง ให้เข้าถึงข่าวสารและบริการครบครัน เพื่อส่งเสริมความอยู่รอด การพัฒนา การคุ้มครอง และการมีส่วนร่วมของเด็ก

18. ความยากจนซ้ำซากยังคงเป็นอุปสรรคใหญ่หลวงที่สุดข้อเดียวในการสนองตอบต่อความต้องการให้ความคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิเด็ก ทั้งนี้ต้องมีการเข้าจัดการจากทางทุกด้าน เริ่มจากการให้บริการสาธารณสุขปกเื้อ และการบรรเทาหนี้ไปจนถึงการปฏิบัติทางการค้าที่ยุติธรรม เด็กเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบของความยากจนรุนแรงที่สุด เพราะความยากจนเข้ากัดกร่อน ณ จุดรากฐานของศักยภาพในการพัฒนาให้แก่ว่างกายและจิตใจที่กำลังเติบโต การขจัดความยากจน และลดความไม่เสมอภาคจึงต้องเป็นวัตถุประสงค์สำคัญในความพยายามเพื่อการพัฒนา เป้าหมายและยุทธศาสตร์ที่ตกลงกันในที่ประชุมของสหประชาชาติครั้งสำคัญ ๆ เมื่อเร็ว ๆ นี้ และการติดตามผลเฉพาะอย่างยิ่งในการประชุมสุดยอดของสหประชาชาติ เปิดโอกาสให้ได้โครงสร้างในมนุษยานาชาติที่จะช่วยให้มียุทธศาสตร์ของชาติเพื่อลดความยากจน สำหรับปกป้องสิทธิและให้เด็กมีสิทธิโดยสมบูรณ์ ตลอดไปจนถึงส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก ๆ

19. เราตระหนักว่า กระแสโลกาภิวัตน์และการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเป็นการเปิดโอกาสใหม่ ๆ ผ่านทางการค้า การลงทุน รวมทั้งกระแสเงินทุนและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตลอดไปจนถึงเทคโนโลยีทางการสื่อสาร ทั้งนี้ เป็นไปเพื่อความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจโลก การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ทั่วโลก ขณะเดียวกัน ความท้าทายที่มีความสำคัญรุนแรง ยังมีอยู่อีกหลายประการ รวมทั้งวิกฤตกระแสทางการเมืองที่ร้ายแรง ความไม่ปลอดภัย ความยากจน การถูก

กีดกันออกนอกวง และความไม่เสมอภาคภายในสังคมและระหว่างสังคม อุปสรรคสำคัญต่อบูรณาการขั้นต่อไปและการเข้ามีส่วนร่วมในเศรษฐกิจโลก ยังมีอยู่ในหมู่ประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด เช่นเดียวกับประเทศบางประเทศที่กำลังอยู่ในช่วงผลัดเปลี่ยนทางเศรษฐกิจ หากประโยชน์จากการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมมิได้มีการขยายไปครอบคลุมทุกประเทศ จำนวนประชากรชายขอบในทุกประเทศและทุกภูมิภาค จะตกขอบไปจากเศรษฐกิจโลก เราต้องดำเนินการเดี๋ยวนี้อีกเพื่อเอาชนะอุปสรรคเหล่านั้น ซึ่งส่งผลต่อประชาชนและประเทศทั้งหลาย และเพื่อให้โอกาสที่ให้ผลดีแก่ทุกคน เฉพาะอย่างยิ่งเด็ก ๆ ได้รับผลสำเร็จอย่างเต็มที่ เรามีพันธะที่จะก่อให้เกิดการค้าและระบบการเงินในแบบเปิดเผย เสมอภาคต่อกัน มีกฎเกณฑ์ คาดล่วงหน้าได้ และไม่เลือกปฏิบัติในระหว่างหลายประเทศ การลงทุนในด้านต่างๆ เช่น การศึกษาและการฝึกอบรมจะช่วยให้เด็กสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการคิดค้นใหม่ๆ ด้านเทคโนโลยีการคมนาคมและข่าวสาร กระแสโลกาภิวัตน์จะเป็นการเปิดโอกาสและมีความท้าทายต่าง ๆ ขึ้น ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่สภาพเศรษฐกิจกำลังอยู่ในระหว่างเปลี่ยนโฉมหน้า จะต้องเผชิญกับปัญหาากลำบากเป็นพิเศษในการตอบสนองต่อเรื่องที่เป็นการทำลายและโอกาสต่างๆเหล่านั้น กระแสโลกาภิวัตน์ควรเป็นเรื่องเบ็ดเสร็จและมีความเสมอภาค และมีความต้องการให้มียุทธศาสตร์และมาตรการในระดับชาติและระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นนโยบายที่จัดทำขึ้นและนำไปสู่การปฏิบัติโดยประเทศกำลังพัฒนา และประเทศที่เศรษฐกิจกำลังเปลี่ยนโฉมหน้า ทั้งนี้เพื่อช่วยประเทศเหล่านั้นให้ตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเรื่องท้าทายและโอกาสเหล่านั้น โดยให้การบรรลุถึงความก้าวหน้าเพื่อเด็กเป็นเรื่องสำคัญอันดับแรก

20. การเลือกปฏิบัติเป็นการก่อให้เกิดวัฏจักรการกีดกันทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างไม่มีที่สิ้นสุด และเป็นการบ่อนทำลายสมรรถภาพของเด็กในการที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ เราจะพยายามทุกวิถีทางที่จะจัดการเลือกปฏิบัติต่อเด็ก ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากตัวเด็กเอง บิดามารดา หรือผู้ปกครอง ในเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ เชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น พื้นฐานทางสังคม เผ่าพันธุ์ ชาติ หรือทรัพย์สิน ความพิการ กำเนิด หรือสถานะอื่นใด

21. เราจะดำเนินมาตรการทุกอย่างเพื่อประกันให้มีการได้รับสิทธิตามสิทธิมนุษยชนทุกข้อ มีเสรีภาพพื้นฐาน รวมทั้งการได้รับสิทธิเสมอภาคกันในเรื่องสุขภาพ การศึกษาและบริการนันทนาการแก่เด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพื่อประกันว่าจะมีการยอมรับในศักดิ์ศรีของเด็กเหล่านั้น ส่งเสริมการรู้จักพึ่งพาตนเอง และเอื้ออำนวยให้ได้เข้ามีส่วนร่วมในชุมชนอย่างเข้มแข็ง

22. เด็กชนเผ่า เด็กชนกลุ่มน้อย และเด็กกลุ่มที่อ่อนไหวง่ายเป็นเด็กด้อยโอกาสอย่างขาดสัดส่วนที่ดีในหลายประเทศ ทั้งนี้เนื่องมาจากการเลือกปฏิบัติหลายรูปแบบ รวมทั้งการเลือกปฏิบัติในเรื่องเชื้อชาติ เราจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อยุติการเลือกปฏิบัติ ให้การสนับสนุนเป็นพิเศษ และประกันว่าเด็กเหล่านั้นจะได้เข้าถึงบริการต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน

23. ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ สำหรับเด็ก โดยเฉพาะเด็กหญิง จะคืบหน้าไปด้วยดีหากสตรีได้รับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเต็มที่ รวมถึงสิทธิในการพัฒนา ได้รับการให้โอกาสให้เข้าเรียนอย่างเต็มที่และด้วยความเสมอภาคในสังคมทุกส่วน และได้รับการคุ้มครองและปลอดภัยจากความรุนแรง การทำร้าย และการเลือกปฏิบัติ เรามุ่งมั่นจะจัดรูปแบบการเลือกปฏิบัติทุกประเภทต่อเด็กหญิงตลอดช่วงชีวิตของเด็กผู้นั้น และให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อความต้องการของเด็กผู้นั้น เพื่อส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชนทุกข้อของเธอ รวมทั้งสิทธิที่จะได้ปลอดภัยจากการถูกชักชวน จากข้อปฏิบัติที่เป็นอันตราย และจากการหาประโยชน์ทางเพศ เราจะส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างสองเพศ การมีโอกาสดำเนินการพื้นฐานทางสังคม เช่น การศึกษา โภชนาการ การดูแลสุขภาพ ซึ่งรวมถึง การดูแลสุขภาพของการเจริญพันธุ์และทางเพศ การได้รับวัคซีน และได้รับการคุ้มครองจากโรคต่างๆ ที่เป็นสาเหตุใหญ่ของการเสียชีวิต และจะหยิบยกแง่มุมเรื่องชายและหญิงมาระบุไว้ในหลักใหญ่ ๆ ของนโยบาย และโครงการด้านการพัฒนาทั้งหมด

24. เรายังตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องพูดถึงบทบาทในสังคมที่เปลี่ยนไปของชายในช่วงเป็นเด็กชาย วัยรุ่น และพ่อคน และเรื่องต่างๆ ที่เป็นสิ่งท้าทายสำหรับเด็กชายที่ถือกำเนิดมาในโลกยุคปัจจุบัน เราจะส่งเสริมให้พ่อแม่ต่างมีความรับผิดชอบร่วมกันในการศึกษาและการเลี้ยงดูบุตร และจะพยายามทุกวิถีทางเพื่อให้แน่ใจว่า บิดามีโอกาสเข้ามีส่วนร่วมในชีวิตของบุตร

25. เป็นเรื่องสำคัญว่า เป้าหมายของชาติในเรื่องเด็กรวมถึงการลดความไม่เท่าเทียมกันเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกิดจากการเลือกปฏิบัติที่ถือเชื้อชาติเป็นหลักระหว่างเด็กชายกับเด็กหญิง เด็กชนบทกับเด็กในเมือง เด็กร่ำรวยกับเด็กยากจน และเด็กที่มีความพิการและเด็กที่ไม่พิการ

26. ปัญหาและแนวโน้มเรื่องสิ่งแวดล้อมหลายประการ เช่น การที่โลกร้อนขึ้น ขึ้นไอโซนในบรรยากาศเหนือดอยสูง อากาศเสีย ขยะพิษ การได้รับสารเคมี และยาฆ่าแมลงที่เป็นพิษ สุขภาพไม่พอเพียง สุขลักษณะที่เลว น้ำดื่มและอาหารที่ไม่สะอาดปลอดภัย และที่อยู่อาศัยที่ไม่เพียงพอ เหล่านี้ถือปัญหาที่ต้องพูดถึง เพื่อให้มั่นใจในสุขภาพ และความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก

27. ที่อยู่อาศัยที่ดีเพียงพอเป็นสิ่งที่จะก่อให้เกิดความร่วมใจกันในครอบครัว ช่วยให้เกิดความมั่นคงในสังคมและเพิ่มความรู้สึกเป็นเจ้าของ ความเป็นเอกภาพและปลอดภัยของมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก ด้วยเหตุนี้ เราจึงตั้งเป้าไว้ในอันดับต้น ๆ ว่า จะเอาชนะการขาดแคลนที่อยู่อาศัยและความต้องการสาธารณูปโภคด้านอื่นๆ เฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับเด็กในเขตรอบนอกชายขอบเมืองใหญ่ และเขตชนบทที่อยู่ห่างไกล

28. เราจะดำเนินมาตรการเพื่อจัดการกับทรัพยากรธรรมชาติของเรา ปกป้องและรักษาสภาพแวดล้อมของเราด้วยวิธีที่ยั่งยืน เราจะทำงานเพื่อเปลี่ยนแบบแผนที่ไม่ยั่งยืนในการผลิตและบริโภค โดยคำนึงถึงหลักการ อาทิเช่นหลักการข้อที่ว่า เมื่อคำนึงถึงระดับแตกต่างที่แต่ละประเทศก่อผลเสียหายต่อโลกและสิ่งแวดล้อม ประเทศเหล่านั้นต่างมีความรับผิดชอบร่วมกัน แต่ในอัตราต่างกัน เรา จะช่วยให้การศึกษาเด็ก และผู้ใหญ่ทุกคน เพื่อเป็นการเคารพต่อสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กตามธรรมชาติ

29. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและพิธีสารทางเลือกบรรจุมাত্রฐานทางกฎหมายระหว่างประเทศไว้เป็นชุดอย่างเบ็ดเสร็จเพื่อให้ความคุ้มครองและการอยู่ดีกินดีของเด็ก เรายังตระหนักถึงความสำคัญของมาตรการระหว่างประเทศประการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับเด็กอีกด้วย หลักการทั่วไป อาทิเช่น หลักการที่เกี่ยวกับประโยชน์สูงสุดของเด็ก การไม่เลือกปฏิบัติ การมีส่วนร่วม ความอยู่รอด และการพัฒนา ถือได้ว่าเป็นกรอบการปฏิบัติงานของเราเพื่อเด็กและวัยรุ่น เราขอเร่งรัดให้ทุกประเทศได้พิจารณาเป็นเรื่องสำคัญเพื่อลงนาม และให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พิธีสารทางเลือก และอนุสัญญาที่ 138 และ 182 ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ เราขอให้ประเทศภาคีสมาชิกเร่งดำเนินการปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาอย่างเต็มที่ และให้ยกเลิกข้อสงวนบางข้อที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายของอนุสัญญา และให้พิจารณาทบทวนข้อสงวนบางข้อโดยมุ่งจะยกเลิกข้อสงวนเหล่านั้น

30. เราขอต้อนรับการเริ่มบังคับใช้พิธีสารทางเลือกต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ที่ว่าด้วยเรื่องเด็กที่เกี่ยวข้องกับการสู้รบ และเรื่องการค้าเด็ก โสเภณีเด็ก และเด็กในรูปภาพอนาจาร และร้องขอให้ประเทศภาคีสมาชิกนำไปปฏิบัติอย่างเต็มที่

31. เรา บรรดารัฐบาลที่ได้เข้าร่วมในการประชุมครั้งนี้ ขอยอมรับผูกพันว่า จะนำแผนปฏิบัติการนี้ไปใช้ ด้วยการพิจารณาถึงมาตรการต่างๆ ดังต่อไปนี้

- . จัดระเบียบให้ถูกต้องตามความเหมาะสมในเรื่องของกฎหมายที่มีประสิทธิภาพของชาติ นโยบายและแผนปฏิบัติงานและจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้สิทธิเด็กได้รับการคุ้มครอง และเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก
- . จัดตั้งหรือเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับองค์กรของชาติ เป็นต้นว่า ตุลาการอิสระเพื่อเด็ก หากเป็นกรณีที่เหมาะสม หรือจัดตั้งสถาบันอื่นใดเพื่อเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็ก
- . พัฒนาระบบแห่งชาติในการติดตามผลและตรวจสอบเพื่อประเมินผลการปฏิบัติการต่อเด็ก
- . ก่อให้เกิดการตระหนักและความเข้าใจอย่างแพร่หลายเรื่องสิทธิเด็ก

### การเป็นหุ้นส่วนและการมีส่วนร่วม

32. เพื่อให้แผนปฏิบัติการฉบับปัจจุบัน เราจะเพิ่มการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งกับบุคคลต่อไปนี้ซึ่งเป็นบุคคลที่มีส่วนช่วยเป็นพิเศษ และสนับสนุนให้มีการใช้วิถีทางทุกอย่าง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอันจะทำให้สิ่งที่เราต้องการสนับสนุนร่วมกันได้คืบหน้าออกไป ซึ่งได้แก่ความอยู่ดีกินดีของเด็ก และการส่งเสริมและปกป้องสิทธิเด็ก

1. เด็ก และวัยรุ่นจะต้องสามารถมีสิทธิออกความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ตามความสามารถในการเกี่ยวข้องกับตัวของตน และสามารถสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ได้รับความรู้และทักษะ เช่น ทักษะในเรื่องที่ขัดแย้งกัน รู้จักตัดสินใจและรู้จักสื่อความหมายเพื่อให้สามารถรับมือกับเรื่องท้าทายต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิต สิทธิของเด็กและสิทธิของวัยรุ่นในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของตนอย่างอิสระ ต้องได้รับการยอมรับและส่งเสริม และทักษะในเรื่องทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเขาต้องได้รับการคำนึงถึง และทักษะของเด็กต้องมีน้ำหนัก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุและความเป็นผู้ใหญ่ของเด็ก พลังและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กและคนหนุ่มสาวต้องได้รับการกล่อมเกลาเพื่อให้เขาได้มีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการกำหนดสิ่งแวดล้อม สังคม และโลกที่เขาจะรับช่วงต่อไป เด็กด้อยโอกาสและเด็กชายขอบ เฉพาะอย่างยิ่งวัยรุ่น ต้องการการเอาใจใส่และการสนับสนุนเป็นพิเศษ เพื่อให้เข้าถึงบริการพื้นฐาน สร้างความนับถือตนเอง และเตรียมพร้อมกับความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง เรามุ่งมั่นที่จะพัฒนา

และใช้โครงการเพื่อส่งเสริมเด็กและวัยรุ่นให้เข้ามีส่วนร่วมอย่างมีความหมายในกระบวนการตัดสินใจทั้งในระดับครอบครัว โรงเรียน ระดับท้องถิ่น และระดับชาติ

2. บิดามารดา ครอบครัว ผู้ปกครองตามกฎหมาย และผู้ให้การดูแลประเภทอื่นๆ มีบทบาทและความรับผิดชอบขั้นต้นต่อความอยู่ดีกินดีของเด็ก และต้องได้รับการสนับสนุนในการกระทำตามความรับผิดชอบด้านเลี้ยงดูเด็ก นโยบายและโครงการทั้งหมดของเราควรส่งเสริมความรับผิดชอบร่วมกันของบิดามารดา ครอบครัว ผู้ปกครองตามกฎหมาย และผู้ดูแลประเภทอื่นๆ และสังคมโดยทั่วไปในเรื่องนี้

3. ด้วยความร่วมมือในทุกระดับ รัฐบาลและทางการเมืองต้องสามารถมั่นใจว่าเด็กเป็นศูนย์กลางของระเบียบวาระเพื่อการพัฒนา ด้วยการสร้างความคิดริเริ่มสืบต่อไป เช่น สร้างชุมชนและเมืองที่เป็นมิตรกับเด็ก ไม่มีสลัม นายกเทศมนตรีและผู้นำท้องถิ่นก็สามารถปรับปรุงชีวิตของเด็กได้อย่างสำคัญ

4. สมาชิกรัฐสภา หรือสมาชิกฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นกุญแจสำคัญในการใช้แผนปฏิบัติการ ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจะต้องให้บุคคลเหล่านี้สนับสนุนให้เกิดการตระหนักในการใช้กฎหมายที่จำเป็น เปิดโอกาสและจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นเพื่อจุดประสงค์นี้ และคิดตามการใช้ที่ได้ผล

5. องค์กรเอกชนและองค์กรชุมชนจะได้รับการสนับสนุนในการทำงาน และควรมีการจัดตั้งกลไกขึ้นตรงจุดที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาคมสามารถเข้ามีส่วนร่วมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็ก บุคคลจากประชาคมมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนความประพฤติเชิงบวก และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อความอยู่ดีกินดีของเด็ก

6. ภาคเอกชนและบริษัทมีส่วนช่วยเป็นพิเศษด้วยการรับเอาข้อปฏิบัติต่างๆ ไปใช้ และยึดมั่นอยู่กับการกระทำชนิดที่แสดงความรับผิดชอบในการให้ทรัพยากร ซึ่งรวมไปถึงทรัพยากรแบบใหม่ทางการเงิน และโครงการปรับปรุงชุมชนที่จะส่งผลดีต่อเด็ก เช่น โครงการให้กู้ยืมรายย่อย

7. ผู้นำทางศาสนา จิตใจ วัฒนธรรม และผู้นำชนเผ่าที่สามารถเข้าถึงผู้คนจำนวนมากได้มีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำในการทำงานเพื่อเด็ก ช่วยแปลเป้า

หมายเหตุหลักเป้าหมายย่อยของแผนงานออกมาเป็นปฏิบัติการอันดับสำคัญของชุมชน และระดมพลัง รวมทั้งบันดาลใจให้ผู้คนหันมาทำงานเพื่อเด็ก

8. สื่อมวลชนและองค์การของกลุ่มนี้มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดการตระหนักเรื่องสถานะของเด็ก และความท้าทายต่างๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ต่อหน้าเด็ก สื่อมวลชนยังมีบทบาทสำคัญยิ่งกว่าในด้านการให้ข่าวสารแก่เด็ก บิดามารดา ครอบครัว และประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับโครงการให้การคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิเด็ก และควรมีส่วนช่วยโครงการการศึกษาสำหรับเด็ก ในเรื่องนี้ สื่อควรเอาใจใส่ต่ออิทธิพลของตนที่มีต่อเด็กด้วย

9. องค์การในภูมิภาคและองค์การระหว่างประเทศ โดยเฉพาะหน่วยงานของ

องค์การสหประชาชาติ สถาบันเบรตตัน วูด และหน่วยงานพหุภาคีอื่นๆ ควรได้รับการสนับสนุนให้ร่วมมือกัน มีบทบาทสำคัญในการก่อให้เกิดความก้าวหน้าในเรื่องเด็ก

10. ผู้ทำงานโดยตรงด้านเด็กมีความรับผิดชอบที่ใหญ่หลวง เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องมีการช่วยเหลือบุคคลกลุ่มนี้ทั้งในด้านสถานภาพ กำลังใจ และสมรรถนะในงานอาชีพ

เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และการดำเนินการ

นับตั้งแต่มีการประชุมสุดยอดของโลกเพื่อเด็ก เป้าหมายหลักและเป้าหมายย่อยที่สำคัญต่อเด็กหลายเรื่อง ได้รับการรับรองในที่ประชุมสุดยอดและที่ประชุมครั้งสำคัญของสหประชาชาติ และในกระบวนการทบทวนทั้งหลาย เราขอยืนยันอย่างแน่นแฟ้นว่า เรายินดีรับเอาพันธกิจที่จะนำไปสู่เป้าหมายหลักและเป้าหมายย่อยให้ได้ และจะให้เด็กรุ่นนี้และรุ่นต่อไปในอนาคตได้รับโอกาสที่รุ่นพ่อแม่ไม่เคยได้ ทั้งนี้ ถือเป็นขั้นตอนหนึ่งในการเสริมสร้างพื้นฐานที่มั่นคงอันจะนำไปสู่การบรรลุถึงเป้าหมายการพัฒนาระหว่างประเทศในปี 2559 และเป้าหมายสุดยอดของสหัสวรรษ เรามุ่งมั่นจะดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายและจุดประสงค์ต่างๆ ที่ยังไม่สำเร็จ เป้าหมายย่อยและจุดมุ่งหมายสำคัญที่เกิดขึ้นตลอดเวลาระหว่างช่วงทศวรรษนี้ (2543-2553) ทั้งนี้ เราจะดำเนินการหลักๆ ดังต่อไปนี้

34. โดยที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก เราขอรับผูกพันในอันที่จะดำเนินการตามเป้าหมายยุทธศาสตร์และข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้ ทั้งนี้ อาจมีการปรับเปลี่ยนบ้างเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์เฉพาะในแต่ละประเทศ สภาพการณ์และสภาวะแวดล้อมที่ต่างกันออกไปในภูมิภาคและประเทศต่างๆ ในโลก

## 1. ส่งเสริมการมีชีวิตพร้อมด้วยสุขภาพที่ดี

35. เนื่องจากความยากจนและการไม่ได้รับบริการทางสังคมขั้นพื้นฐาน เด็กอายุต่ำกว่าห้าขวบ จำนวนกว่าสิบล้านคน ครึ่งหนึ่งของจำนวนนี้เป็นเด็กเกิดใหม่ต้องเสียชีวิตไปทุกปีจากโรคที่ป้องกันได้ และโรคขาดอาหาร อาการแทรกซ้อนที่เกิดจากการตั้งครรภ์ การคลอด โรคโลหิตจางและโรคขาดอาหาร ในมารดาทำให้สตรีและเด็กวัยรุ่นกว่าห้าแสนคนต้องเสียชีวิตไป และต้องเจ็บป่วยหรือพิการอีกเป็นจำนวนมาก ผู้คนกว่าหนึ่งล้านคนไม่ได้รับน้ำดื่มที่สะอาด เด็กอายุต่ำกว่าห้าขวบจำนวน 150 ล้านคน ขาดอาหาร และผู้คนกว่าสองพันล้านคนขาดการเข้าถึงการสุขาภิบาลที่ดี

36. เราเชื่อมั่นที่จะตัดวงจรร้ายของโรคขาดอาหารที่สืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกคนรุ่นหนึ่ง ด้วยการให้เด็กทุกคนได้เริ่มต้นชีวิตอย่างปลอดภัยและมีสุขภาพดี เข้าถึงระบบสาธารณสุขมูลฐานที่ยั่งยืน มั่นคง มีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกชุมชน ให้ได้เข้าถึงข่าวสารและบริการส่งต่อ ได้รับน้ำสะอาดและบริการสุขาภิบาลอย่างพอเพียง และมีการส่งเสริมการใช้ชีวิตที่ดีในเด็กและวัยรุ่น เพื่อให้เป็นไปตามนี้ เราจึงมุ่งมั่นที่จะบรรลุถึงเป้าหมายต่อไปนี้เพื่อให้สอดคล้องกับผลของการประชุมของสหประชาชาติ การประชุมสุดยอด และสมัยประชุมพิเศษของสมัชชาทั่วไป ดังที่ได้กล่าวไว้ในรายงานตามลำดับดังต่อไปนี้

- . ลดอัตราการเสียชีวิตของทารกและเด็กอายุต่ำกว่าห้าขวบลงอย่างน้อยหนึ่งในสามตามเป้าหมายลดอัตราการเสียชีวิตของเด็กกลุ่มนี้ลงสองในสามภายในปี 2558

- . ลดอัตราการเสียชีวิตของมารดาลงอย่างน้อยหนึ่งในสาม ตามเป้าหมายลดอัตราการเสียชีวิตของมารดาลงสามในสี่ภายในปี 2558

- . ลดอัตราทุโภชนาการในเด็กอายุต่ำกว่าห้าขวบลงอย่างน้อยหนึ่งในสาม โดยเน้นความเอาใจใส่เป็นพิเศษต่อเด็กในวัยต่ำกว่าสองขวบ และลดอัตราเด็กแรกเกิดน้ำหนักน้อยลงอย่างน้อยหนึ่งในสามของอัตราปัจจุบัน

- . ลดสัดส่วนของครัวเรือนที่ไม่ได้รับบริการอนามัยและสุขาภิบาลและมีน้ำสะอาดไว้ดื่มลงอย่างน้อยหนึ่งในสาม

- . พัฒนาและดำเนินการตามโครงการและนโยบายชาติเพื่อพัฒนาเด็กวัยต้น เอ ให้เด็กได้มีการพัฒนาทั้งร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และการรับรู้

- . พัฒนาและดำเนินการตามโครงการและนโยบายชาติด้านสุขภาพวัยรุ่น ซึ่งรวมถึงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมสุขภาพร่างกายและจิตใจ

. ให้ทุกคนได้มีโอกาสเข้าถึงระบบ สาธารณสุขมูลฐานในด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในช่วงอายุที่เหมาะสมได้อย่างเร็วที่สุด ภายในเวลาไม่เกินปี 2558

37. โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเราจะดำเนินการตามนโยบายและข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายหลักและเป้าหมายย่อยให้เป็นไปตามหลักกฎหมายของประเทศ ค่านิยมทางศาสนา จริยธรรม และภูมิหลังทางวัฒนธรรมของประชาชน และสอดคล้องกับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพพื้นฐานทั้งปวง คือ

1. ให้แน่ใจว่าการลดอัตราการเสียชีวิตและเจ็บป่วยของมารดาและเด็กแรกเกิดมีความสำคัญเป็นอันดับแรกในเรื่องสาธารณสุข สตรีโดยเฉพาะสตรีวัยรุ่นที่กำลังตั้งครรภ์มีโอกาสได้รับการดูแลที่จำเป็นหลังการคลอดบุตร ได้รับการดูแลมารดาที่มีบุคลากรพอเพียงและอุปกรณ์ครบครัน มีการดูแลอย่างชำนาญระหว่างการคลอด และในกรณีฉุกเฉิน มีบริการส่งต่อการขนส่งอย่างมีประสิทธิภาพไปรับการรักษาในระดับสูงกว่าหากจำเป็น มีการดูแลหลังคลอด การวางแผนครอบครัวเพื่อประโยชน์ต่างๆ เช่น ส่งเสริมการเป็นมารดาที่ปลอดภัย
2. ได้รับบริการดูแลสุขภาพที่มีมาตรฐานสูง เหมาะสมกับผู้ให้บริการ มีการให้การศึกษาและข่าวสารแก่เด็กทุกคน
3. มุ่งเน้นให้ทุกคนได้รับการส่งเสริมให้มีสุขภาพดีในแต่ละช่วงชีวิต ทั้งนี้ รวมถึงสุขภาพการเจริญพันธุ์และด้านเพศ สอดคล้องกับข้อผูกพันและผลของการประชุมและการประชุมสุดยอดต่างๆ ของสหประชาชาติ รวมถึงการประชุมสุดยอดเพื่อเด็ก การประชุมของสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยประชากรและการพัฒนา การประชุมสุดยอดโลกเพื่อการพัฒนาทาสังคม และการประชุมโลกครั้งที่สี่ว่าด้วยเรื่องสตรี การทบทวนช่วงห้าปี และรายงานต่างๆ
4. ส่งเสริมสุขภาพและการอยู่รอดของเด็ก ลดช่องว่างระหว่างและภายในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาให้รวดเร็วที่สุด มุ่งเน้นความสนใจเป็นพิเศษไปยังเรื่องการจัดอัตราการเสียชีวิตของทารกและเด็กเพศหญิงจากโรคที่ป้องกันได้ซึ่งยังมีอัตราสูงเกินไป

5. ปกป้อง ส่งเสริม และสนับสนุนให้ทารกกินนมมารดาอย่างเดียวนานหกเดือน และให้กินต่อไปพร้อมให้อาหารเสริมที่ปลอดภัย เหมาะสม และมีปริมาณพอเพียงจนอายุสองขวบและหลังจากนั้น ให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องทางเลือกในการให้อาหารทารก
6. เน้นเป็นพิเศษเรื่องการดูแลก่อนและหลังคลอด การดูแลด้านสุขอนามัยที่จำเป็น การดูแลเด็กเกิดใหม่โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในท้องที่ที่ไม่มีบริการ
7. ให้เด็กจำนวนร้อยละเก้าสิบของเด็กอายุต่ำกว่าหนึ่งขวบทั้งหมดได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรค ในแต่ละตำบลและแต่ละหน่วยการปกครองท้องถิ่นต้องมีเด็กร้อยละแปดสิบที่ได้รับการฉีดวัคซีน ลดการเสียชีวิตของเด็กด้วยโรคหัดลงกึ่งหนึ่งภายในปี 2548 จัดโรคบาดทะยักในมารดาและเด็กแรกคลอดให้หมดสิ้นภายในปี 2548 และขยายประโยชน์อันเกิดจากวัคซีนใหม่ๆที่มีคุณภาพดีขึ้น และการดูแลสุขภาพเด็กเชิงป้องกันให้ครอบคลุมเด็กในทุกประเทศอย่างทั่วถึง
8. ให้การรับรองภายในปี 2548 ว่าได้มีการขจัดโรคโปลิโอไปหมดสิ้นแล้ว
9. ขจัดโรคพยาธิในเด็ก
10. เร่งการพัฒนาเด็กวัยต้นด้วยการให้บริการที่เหมาะสมและให้การสนับสนุนบิดามารดา รวมทั้งบิดามารดาที่ทุพพลภาพ ครอบครัว ผู้ปกครองและผู้ให้การเลี้ยงดูตามกฎหมาย โดยเฉพาะระหว่างการตั้งครรภ์ คลอดบุตร วัยทารกและวัยต้น เพื่อให้เด็กมีการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ สังคม จิตวิญญาณ ละการรับรู้
11. เร่งปฏิบัติการที่ทราบแล้วว่าให้ผลคุ้มค่าใช้จ่ายในการต่อต้านโรคภัยไข้เจ็บต่างๆและภาวะทุโภชนาการที่เป็นสาเหตุใหญ่ของการเสียชีวิตและการเจ็บป่วยของเด็ก ลดอัตราการเสียชีวิตของเด็กด้วยโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันลงหนึ่งในสาม ลดอัตราการเสียชีวิตด้วยโรคท้องร่วงในเด็กอายุต่ำกว่าห้าขวบลงกึ่งหนึ่ง ลดอัตราการที่เด็กเสียชีวิตจากวัณโรคและโรคที่เกี่ยวข้องกับวัณโรคลงกึ่งหนึ่ง ลดโรคพยาธิในลำไส้ อหิวาตกโรค โรคที่เกิดจากเพศสัมพันธ์ โรคติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ โรคตับอักเสบทุกชนิด และให้แน่ใจว่ามีมาตรการที่สามารถจัดหาได้และเข้าถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในท้องถิ่นหรือประชากรที่อยู่ห่างไกลสุดชายขอบ
12. ลดอัตราป่วยด้วยโรคติดเชื้อไข้จับสั่นลงกึ่งหนึ่ง ให้แน่ใจว่าประชากรในกลุ่มเสี่ยงร้อยละ 60 เฉพาะอย่างยิ่งเด็กและสตรี ได้นอนในมุ้งเพื่อกันยุง

13. ปรับปรุงโภชนาการแม่และเด็ก รวมทั้งวัยรุ่น ด้วยการให้ระบบที่ทำให้อาหารในครัวเรือนมีความปลอดภัย เข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานและได้รับการดูแลอย่างพอเพียง
14. ให้การสนับสนุนต่อประชากรและประเทศที่ประสบการขาดแคลนอาหารและมีภัยพิบัติทางด้านอาหาร
15. เร่งมือปรับปรุงระบบสาธารณสุขและการศึกษาและขยายระบบความมั่นคงทางสังคม เพื่อเพิ่มโอกาสในการให้เด็กได้รับการดูแล ได้รับโภชนาการและสุขภาพในวิธีการที่ผสมผสานอย่างได้ผลภายในครัวเรือน ชุมชน โรงเรียน และบริการสาธารณสุขขั้นมูลฐาน เพิ่มความเอาใจใส่อย่างทันการณ์ให้แก่เด็กชายและเด็กหญิงที่อยู่ในกลุ่มชายขอบ
16. ลดอัตราการบาดเจ็บของเด็กที่เกิดจากอุบัติเหตุหรือสาเหตุอื่นด้วยการพัฒนาและดำเนินการเชิงป้องกันที่เหมาะสม
17. ให้แน่ใจว่า มีการเข้าถึงเด็กพิการและเด็กที่ต้องได้รับการผสมผสานเป็นพิเศษอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้บริการผสมผสาน และบริการบำบัดฟื้นฟูและดูแลสุขภาพ ส่งเสริมการดูแลภายในครอบครัวและให้มีระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับบิดามารดา ครอบครัว ผู้ปกครองตามกฎหมาย และผู้เลี้ยงดูเด็กเหล่านั้น
18. ให้การสงเคราะห์เป็นพิเศษแก่เด็กพิการทางจิตหรือมีความผิดปกติด้านจิตวิทยา
19. ส่งเสริมสุขภาพกาย ใจ และอารมณ์ในเด็กและวัยรุ่น ด้วยการให้มีการเล่น การกีฬา นันทนาการ การแสดงออกทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม
20. พัฒนา ใช้นโยบายและโครงการเพื่อเด็กและวัยรุ่นเพื่อมุ่งป้องกันการใช้จ่ายยติตติสารก่อประสาทหลอนและสารระเหย ยกเว้นเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ มุ่งลดผลเสียจากการติดยา สนับสนุนโครงการและนโยบายเพื่อป้องกันเรื่องเหล่านี้ เฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับบุหรี่และเหล้า
21. พัฒนานโยบายและโครงการที่มุ่งเน้นให้ประโยชน์แก่เด็กและวัยรุ่น เพื่อช่วยลดความรุนแรงของการฆ่าตัวตาย
22. ให้ได้บรรลุตามเป้าหมายการขจัดโรคขาดสารไอโอดีนให้หมดสิ้นภายในปี 2548 และขจัดโรคขาดวิตามินเอ ภายในปี 2553 ลดอัตราการเป็นโรคโลหิตจางและขาดธาตุ

เหล็กกล้าหนึ่งในสามภายในปี 2553 เร่งรัดให้มีความคืบหน้าไปสู่การลดอัตราการขาดสารอาหารชนิดอื่นๆ ด้วยการกระตุ้นให้มีการรับประทานอาหารหลากหลาย เสริมธาตุอาหาร และให้อาการเสริม

23. เพิ่มความพยายามให้ได้มีน้ำสะอาดสำหรับดื่ม และได้รับบริการด้านสุขาภิบาลที่พอเพียงอย่างทั่วถึง ทวีความใส่ใจมากขึ้นในการเสริมสร้างสมรรถนะของครอบครัวและชุมชนในการจัดการกับระบบต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว และส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบางอย่าง ด้วยการให้ความรู้ด้านสุขภาพและสุขลักษณะที่ดี ตลอดจนนำเข้าสู่สอนในหลักสูตรของโรงเรียน
24. แก้ไขปัญหาความไม่เสมอภาคด้านสุขภาพและการได้รับบริการสังคมพื้นฐาน บริการดูแลสุขภาพสำหรับเด็กชนเผ่าและเด็กชนกลุ่มน้อย
25. พัฒนาโครงการและนโยบายด้านกฎหมายเมื่อเหมาะสมทั้งในระดับชาติและในความร่วมมือระหว่างชาติเพื่อเป็นการป้องกันมิให้เด็กต้องได้รับมลพิษ เช่นมลพิษในอากาศ น้ำ ดิน และอาหาร

### การให้การศึกษาที่มีคุณภาพ

38. การศึกษาเป็นสิทธิข้อหนึ่งของมนุษย์ เป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การลดความยากไร้ ลดแรงงานเด็ก ส่งเสริมประชาธิปไตย สันติสุข ชันติธรรม และการพัฒนา อย่างไรก็ตาม ยังมีเด็กในวัยเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวนกว่าหนึ่งร้อยล้านคน ส่วนใหญ่เป็นเด็กหญิง ไม่มีโอกาสได้เข้าเรียนในโรงเรียน เด็กจำนวนอีกหลายล้านคนได้ครูที่ไม่ผ่านการอบรมและมีรายได้น้อยมาเป็นผู้สอน ทั้งยังต้องเรียนในห้องเรียนที่แออัดไม่ถูกสุขลักษณะ ไม่มีอุปกรณ์พอเพียง เด็กจำนวนกว่าหนึ่งในสามของเด็กทั้งหมดที่อยู่ในวัยเรียนได้เรียนหนังสือไม่ครบห้าปี ซึ่งเป็นจำนวนปีขั้นต่ำที่สุดที่เด็กต้องอยู่ในโรงเรียนเพื่อให้อ่านออกเขียนได้
39. ตามที่มีการตกลงกันในที่ประชุมโลกว่าด้วยการศึกษา ที่นครดาการ์ โดยตกลงว่า ให้มีการเข้าถึงบทบาททางด้านการศึกษาตามอาณัติความรับผิดชอบขององค์การยูเนสโกของสหประชาชาติ ในอันที่จะประสานกับประเทศภาคีสมาชิกทุกประเทศเพื่อการศึกษาแก่คนทุกคน และรักษาระดับความร่วมมือร่วมใจในการทำงานตามกระบวนการที่จะให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วนั้น เราจะขอเน้นให้ถือเรื่องต่อไปนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ

เป็นอันดับแรก กล่าวคือ ภายในปี 2558 เด็กทุกคนจะได้มีโอกาสเข้าถึงและได้เรียนจนจบชั้นประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ มีคุณภาพ และไม่เสียค่าใช้จ่าย เรายังจะมุ่งมั่นที่จะให้ได้รับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาเป็นขั้นต่อไป เพื่อให้เป็นอีกก้าวหนึ่งที่จะนำไปสู่เป้าหมายดังกล่าว เราจึงตั้งใจมั่นที่จะดำเนินการให้บรรลุจุดประสงค์ดังต่อไปนี้

- i. ขยายและปรับปรุงการเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กวัยต้นแบบเบ็ดเสร็จ ทั้งเด็กเพศหญิงและเพศชาย โดยเฉพาะเด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงมากที่สุด
- ii. ลดจำนวนเด็กวัยประถมศึกษาที่ไม่ได้เข้าเรียนลงกึ่งหนึ่ง เพิ่มจำนวนเด็กที่เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา หรือในโครงการระดับประถมศึกษาแบบอื่นๆที่ได้คุณภาพให้สูงถึงร้อยละ 90 ภายในปี 2553
- iii. ลดความไม่เสมอภาคระหว่างเด็กหญิงและเด็กชายในการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาลงภายในปี 2548 และให้เด็กหญิงและเด็กชายได้รับความเสมอภาคในการศึกษาภายในปี 2558 โดยมุ่งเน้นให้เด็กหญิงได้มีโอกาสอย่างเต็มที่และอย่างเสมอภาคในการเข้าถึงและบรรลุถึงความสำเร็จในการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ
- iv. ให้ความสำคัญของการของเยาวชนทุกคนที่ต้องการได้รับการศึกษาได้รับการตอบสนอง ทั้งนี้ โดยผ่านทางโครงการการเรียนรู้และทักษะชีวิตที่เหมาะสม
- v. บรรลุถึงเป้าหมายที่ให้จำนวนผู้ใหญ่ที่รู้หนังสือ เฉพาะอย่างยิ่งสตรี เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 50 ภายในปี 2558

40. เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายหลักและเป้าหมายย่อยต่างๆ เราจะใช้กลยุทธ์และการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. พัฒนาและใช้กลยุทธ์พิเศษเพื่อให้แน่ใจว่าเด็กและวัยรุ่นทุกคนได้เข้าถึงการศึกษาและการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งที่ทุกคนควรจะสามารถหาได้
2. ส่งเสริมโครงการนวัตกรรมต่างๆที่ส่งเสริมให้โรงเรียนและชุมชนได้เร่งค้นพบนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปก่อนจบการศึกษา หรือถูกกีดกันไม่ให้เข้าเรียน ไม่ให้ได้เรียนรู้ เฉพาะอย่างยิ่งเด็กผู้หญิงและเด็กที่ต้องทำงาน เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กพิการ

จะมีการช่วยเด็กเหล่านั้นให้ได้เข้าโรงเรียน ได้ไปเรียน และได้เรียนจนจบการศึกษา ให้รัฐบาลได้มีส่วนร่วม เช่นเดียวกับครอบครัว ชุมชน และองค์กรเอกชนซึ่งต่างมีส่วนร่วมในกระบวนการการศึกษา ควรจัดให้มีมาตรการพิเศษเพื่อป้องกันและลดการออกจากโรงเรียนกลางคันอันเนื่องมาจากสาเหตุบางประการ อาทิเช่น การต้องลาออกเพื่อไปทำงาน

3. ประสานช่องว่างระหว่างการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบด้วยการคำนึงว่า จำเป็นที่จะต้องให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ผู้ให้ความรู้ที่มีความสามารถ และยอมรับว่า การศึกษานอกระบบและทางเลือกอื่นๆช่วยให้เกิดประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ ยิ่งกว่านั้น ปรับปรุงระบบการศึกษาทั้งสองแบบให้ได้มีส่วนเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
4. ให้แน่ใจว่า โครงการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกอย่างเป็นสิ่งที่จะเข้าถึงได้ ต้องเป็นไปเพื่อเด็ก และตอบสนองต่อความต้องการด้านการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความพิการในรูปแบบต่างๆกัน
5. ให้เด็กชนเผ่าและเด็กชนกลุ่มน้อยได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพเช่นเดียวกับเด็กอื่นๆ ควรมุ่งเน้นความพยายามไปยังการให้การศึกษาในแบบที่เป็นการเคารพต่อวัฒนธรรมดั้งเดิมของเด็ก ให้เด็กชนเผ่าและเด็กชนกลุ่มน้อยได้พัฒนาความเข้าใจในเอกลักษณ์ของตนเอง รวมไปถึงเรื่องสำคัญอื่นๆเช่นภาษาและค่านิยม
6. พัฒนาและใช้ยุทธศาสตร์พิเศษในการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาและตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของทุกคน
7. มีส่วนร่วมกับเด็กในการเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็ก ให้เป็นสถานที่ที่เด็กรู้สึกปลอดภัย ได้รับการปกป้องให้ปลอดภัยจากดารถูกทำร้าย จากความรุนแรงและถูกกีดกัน ได้มีสุขภาพดีและเกิดความอยากเรียน ให้แน่ใจว่า โครงการและวัสดุอุปกรณ์ด้านการศึกษาสะท้อนให้เห็นการส่งเสริมและปกป้องอย่างเต็มที่ต่อสิทธิของเด็ก คุณค่าของสันติสุข ชันติธรรม และความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย มีการใช้โอกาสทุกอย่างที่เสนอไว้ในโครงการทศวรรษระหว่างประเทศว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งสันติสุขและการปลอดภัยจากความรุนแรงสำหรับเด็กในโลก (ในช่วงปี 2544-2553)

8. เร่งรัดให้มีการเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กวัยต้นด้วยการให้บริการ ปรับปรุงและสนับสนุนโครงการที่มุ่งเน้นเรื่องครอบครัว ผู้ปกครองตามกฎหมาย ผู้ทำหน้าที่เลี้ยงดู และชุมชน
9. ให้โอกาสทางการศึกษาและการฝึกอบรมแก่วัยรุ่นเพื่อให้มีอาชีพที่ยั่งยืน
10. ในโอกาสที่เหมาะสม ให้มีการวางแผนและดำเนินการตามโครงการที่จะช่วยเหลือวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์และวัยรุ่นที่เป็นมารดาให้ได้มีโอกาสศึกษาต่อ
11. เร่งรัดให้มีการพัฒนาและดำเนินการตามโครงการป้องกันและส่งเสริมเด็กและวัยรุ่นเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียน มิให้สูบบุหรี่หรือดื่มสุรา ตรวจหาต่อต้านและป้องกันมิให้มีการซื้อขายหรือใช้ยาเสพติด และสารที่ทำให้ประสาทหลอน ยกเว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลทางการแพทย์ ทั้งนี้ ด้วยการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ข่าวสารทางสื่อมวลชน ถึงผลเสียและการเสี่ยงต่อการติดยา อีกทั้งให้ดำเนินการที่จำเป็นเพื่อรับมือกับสาเหตุดังกล่าว
12. ส่งเสริมโครงการใหม่ๆ ให้รางวัลพิเศษแก่ครอบครัวรายได้น้อยที่ลูกอยู่ในวัยเรียน เพื่อกระตุ้นให้เด็กที่เข้าเรียนมีจำนวนเพิ่มขึ้นทั้งเด็กชายและเด็กหญิง และให้แน่ใจว่าเด็กไม่ต้องทำงานในแบบที่ขัดต่อการศึกษาของเด็ก
13. พัฒนาและดำเนินโครงการที่มุ่งขจัดความแตกต่างระหว่างหญิงและชายในการเข้าเรียน และความลำเอียงที่มีพื้นฐานมาจากเรื่องเพศ รูปแบบในระบบการศึกษา หลักสูตรและวัสดุอุปกรณ์ ทั้งนี้ ไม่เลือกกว่าจะมีสาเหตุมาจากการเลือกปฏิบัติ ท่าทีของสังคม วัฒนธรรม หรือสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจและกฎหมาย
14. ส่งเสริมสถานภาพ ให้กำลังใจ ให้การอบรม และเพิ่มขีดความสามารถในการสอนของครูและผู้ให้การเรียนรู้แก่เด็กวัยต้น ให้แน่ใจว่ามีการให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสมแก่การทำงานที่มีโอกาสและรางวัลให้ได้พัฒนาตนเอง
15. พัฒนาระบบการนิเทศและการบริหารทางการศึกษาให้มีระบบที่ตอบสนองต่อความต้องการ การมีส่วนร่วมและโปร่งใสตรวจสอบได้ ทั้งในระดับโรงเรียน ชุมชน และระดับชาติ

16. เร่งดำเนินการเพื่อให้ตอบสนองได้ทันทั่วถึงที่ต่อความต้องการที่จะเรียนรู้เป็นพิเศษของเด็กที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ ด้วยการให้เด็กแน่ใจว่า จะได้รับการศึกษาทั้งในระหว่างและหลังจากที่เกิดวิกฤตการณ์ขึ้น และจัดโครงการทางการศึกษาเพื่อเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมของการมีสันติภาพ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความรุนแรงและความขัดแย้ง และส่งเสริมการบำบัดฟื้นฟูผู้ตกเป็นเหยื่อความรุนแรง
17. ให้โอกาสและอำนวยความสะดวกด้านกีฬาและนันทนาการในโรงเรียนและชุมชนแบบที่เข้าถึงได้ง่าย
18. นำเทคโนโลยีการสื่อสารและข้อมูลข่าวสารที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วมาใช้สนับสนุนการศึกษาในราคาที่ย่อมเยาซื้อหาได้ เปิดการศึกษาทางไกลและการศึกษาเปิด ลดความไม่เสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาและคุณภาพของการศึกษา
19. พัฒนากลยุทธ์เพื่อลดผลกระทบจากโรคติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ที่มีต่อระบบการศึกษา โรงเรียน นักเรียน และการเรียนรู้

### 3. ปกป้องให้ปลอดภัยจากการถูกทำร้าย เอาเปรียบ และตกเป็นเหยื่อความรุนแรง

41. เด็กนับพันล้านคนกำลังเผชิญกับความทนทุกข์และเสียชีวิตเนื่องมาจากสงคราม ความรุนแรง การเอาเปรียบ ถูกทอดทิ้ง ถูกทำร้ายและการเลือกปฏิบัติด้วยวิธีต่างๆ ทั่วทั้งโลก มีเด็กที่ตกอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ยากลำบากเป็นพิเศษ เช่น พิกการถาวร หรือบาดเจ็บรุนแรงจากการสู้รบ ต้องพลัดถิ่นในประเทศของตนเอง หรือถูกขับออกจากประเทศกลายเป็นผู้ลี้ภัย ประสบความทุกข์ทรมานจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและโดยน้ำมือมนุษย์ และภัยอันเกิดจากการได้รับกัมมันตรังสีและสารเคมีที่มีอันตรายอื่นๆ ลูกของคนงานย้ายถิ่น และกลุ่มด้อยโอกาสทางสังคมกลุ่มอื่นๆ ต้องตกเป็นเหยื่อของการเหยียดเชื้อชาติ การเลือกปฏิบัติเพราะเชื้อชาติ ความเกลียดชังคนต่างชาติ และการขาดขันติธรรมที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้

การค้ามนุษย์ ลักลอบนำมนุษย์เข้าออกในประเทศ การเอาเปรียบทางร่างกายและทางเพศ การลักพาตัว การหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากเด็ก แม้กระทั่งในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงกับเด็กในทุกภูมิภาคของโลก ในขณะที่การใช้ความรุนแรงในครอบครัว ความรุนแรงทางเพศต่อสตรีและเด็ก ยังคงเป็นปัญหาร้ายแรง

ในหลายประเทศ การสกัดกั้นทางเศรษฐกิจได้ก่อให้เกิดผลกระทบด้านสังคมและมนุษยธรรมต่อประชากรที่เป็นพลเรือน โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

42. ในบางประเทศ สภาพการณ์ของเด็กได้รับผลกระทบจากมาตรการที่จัดทำขึ้นฝ่ายเดียว โดยไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศและกฎบัตรสหประชาชาติ เป็นการก่อให้เกิดอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ในทางการค้าระหว่างประเทศ ขัดขวางการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้การดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ดำเนินไปอย่างไม่ได้ผลเต็มที่ เป็นอุปสรรคต่อความเป็นอยู่อันดีของประชาชนในประเทศที่ได้รับผลกระทบ และมีผลเสียเป็นการเฉพาะต่อสตรี เด็ก และวัยรุ่น
43. เด็กมีสิทธิได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากการทำร้ายทุกรูปแบบ การถูกทอดทิ้ง การเอาเปรียบ และการกระทำที่รุนแรง สังคมต้องจัดความรุนแรงต่อเด็กในทุกรูปแบบ เพื่อให้เป็นไปตามนี้ เราจึงจะดำเนินการดังต่อไปนี้

- i. ปกป้องเด็กให้พ้นจากการถูกทำร้ายในทุกรูปแบบ ถูกทอดทิ้ง เอาเปรียบ และเป็นเหยื่อการกระทำที่รุนแรง
- ii. ปกป้องเด็กจากผลกระทบของความขัดแย้งที่ใช้กำลังอาวุธ และให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายสิทธิมนุษยชน
- iii. ปกป้องเด็กจากการหาประโยชน์ทางเพศ รวมทั้งการมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก การค้าเด็ก และการลักพาตัวเด็ก
- iv. ดำเนินการเร่งด่วนและอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อขจัดแรงงานเด็กแบบที่เลวร้ายที่สุดดังระบุไว้ในอนุสัญญาฉบับที่ 182 ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ขยายผลและดำเนินการตามกลยุทธการขจัดแรงงานเด็กแบบที่ขัดต่อมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับ
- v. ปรับปรุงสภาพที่เลวร้ายของเด็กนับล้านที่ต้องตกอยู่ภายใต้สภาวะยากลำบาก

44. เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายเหล่านี้ เราจะดำเนินการตามกลยุทธและปฏิบัติการดังต่อไปนี้

## การปกป้องโดยทั่วไป

1. พัฒนาระบบเพื่อให้แน่ใจว่า มีการลงทะเบียนเด็กทุกคนเมื่อตอนคลอด หรือหลังคลอด และให้เด็กได้รับสิทธิครบถ้วนในการมีชื่อและสัญชาติ ตามกฎหมายระหว่างประเทศและหลักการนานาชาติในเรื่องนี้
2. สนับสนุนให้ทุกประเทศใช้และบังคับใช้กฎหมาย ปรับปรุงการดำเนินการตามนโยบายและโครงการให้ความคุ้มครองเด็กจากความรุนแรงทุกรูปแบบ การถูกทอดทิ้ง ถูกทำร้ายและหาประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นที่บ้าน ในโรงเรียน หรือสถาบันอื่นใด ในสถานที่ทำงาน หรือในชุมชน
3. ใช้มาตรการพิเศษ เพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อเด็กที่มีพื้นฐานมาจากเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนาความคิดเห็นทางการเมืองหรือในเรื่องอื่น ความเป็นคนชาติ พื้นเพทางชนเผ่าหรือสังคม ทรัพย์สิน ความพิการ สถานภาพตอนเกิดหรือสถานภาพอื่นใด และให้เด็กมีโอกาเข้าถึงบริการทางการศึกษา สาธารณสุข และบริการสังคมพื้นฐานอื่นๆ
4. ยับยั้งมิให้เกิดการไม่ถูกลงโทษเมื่อก่ออาชญากรรมต่อเด็ก ด้วยการนำตัวผู้กระทำความผิดขึ้นสู่ศาล และแพร่ข่าวการลงโทษผู้ก่ออาชญากรรมดังกล่าวให้เป็นที่ทราบกัน
5. ดำเนินการโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะหลีกเลี่ยงหรือปฏิบัติตามมาตรการที่มีผู้เห็นชอบเพียงฝ่ายเดียว ไม่เป็นไปตามกฎหมายระหว่างประเทศและกฎบัตรของสหประชาชาติ เป็นการขัดขวางต่อความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ของการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในประเทศที่ได้รับผลกระทบ เฉพาะอย่างยิ่งเด็กและสตรี เป็นอุปสรรคต่อความเป็นอยู่อันดี และสร้างอุปสรรคให้เกิดแก่การจะได้รับสิทธิมนุษยชนอย่างสมบูรณ์ อีกทั้งสิทธิในการที่ทุกคนจะได้มีมาตรฐานความเป็นอยู่พอเพียงต่อสุขภาพและความอยู่ดีกินดี ตลอดไปจนถึงสิทธิที่จะได้รับอาหาร การดูแลสุขภาพ แพทย์ บริการทางสังคมที่จำเป็น ให้แน่ใจว่าอาหารและยามีได้ถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อกระตุ้นทางการเมือง

6. สร้างความรู้สึกระหึ่มในเรื่องผลร้ายและผลที่ผิดกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่สามารถปกป้องเด็กจากความรุนแรง ถูกทำร้ายและหาประโยชน์
7. ส่งเสริมการจัดตั้งการป้องกัน บริการสนับสนุนดูแล และระบบความยุติธรรมที่ใช้กับเด็กโดยเฉพาะ โดยคำนึงถึงหลักการแห่งการให้ความยุติธรรมแบบเป็นการบำบัดฟื้นฟูและพิทักษ์สิทธิของเด็กอย่างเต็มที่ และให้เจ้าหน้าที่ได้รับการอบรมเป็นพิเศษในด้านการนำเด็กกลับคืนสู่สังคมดั้งเดิม
8. ปกป้องเด็กจากการถูกทรมาน และปฏิบัติต่ออย่างโหดเหี้ยม ขาดมนุษยธรรมหรือดูหมิ่นเหยียดหยาม หรือเพื่อเป็นการลงโทษ เรียกร้องให้รัฐบาลทุกประเทศ เฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศที่ยังมีการลงโทษประหารชีวิต ให้ดำเนินการสอดคล้องกับข้อผูกพันที่รับปากไว้ตามเงื่อนไขที่เกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งเงื่อนไขพิเศษในข้อ 37 และ 40 แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และข้อ 6 และข้อ 14 แห่งสนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเรือนและสิทธิทางการเมือง
9. ยุติการปฏิบัติที่เป็นประเพณีหรือความเคยชินแต่ให้โทษ เช่นการถูกบังคับให้แต่งงานตั้งแต่อายุยังน้อย และการขลิบอวัยวะเพศหญิง ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิเด็กและสตรี
10. จัดให้มีกลไกเพื่อคุ้มครองและช่วยเหลือเป็นพิเศษต่อเด็กที่ขาดผู้เลี้ยงดูในระยะต้นของชีวิต
11. รับรองและใช้นโยบายที่เหมาะสมแก่เด็กที่อยู่ในสภาพด้อยโอกาสและเด็กกลุ่มเสี่ยง รวมทั้งเด็กกำพร้า เด็กถูกทอดทิ้ง ลูกของคนงานย้ายถิ่น เด็กทำงาน เด็กจรจัด และเด็กที่ยากจนขัดสนอย่างที่สุด เช่นป้องกันหรือกีดกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายขึ้น บำบัดฟื้นฟู หรือพากลับคืนสู่สังคมเดิม ทั้งให้แน่ใจว่า เด็กได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาเล่าเรียน มีสุขภาพดี และได้รับบริการทางสังคมที่เหมาะสม

12. คัดค้านการให้พ้นจากการตกไปอยู่ในมือผู้ให้บริการส่งเด็กไปเป็นบุตรบุญธรรม หรือให้ครอบครัวอื่นนำไปเลี้ยงดูอย่างผิดกฎหมาย  
หาประโยชน์จากเด็ก หรือกระทำการใดๆที่ไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก
13. จัดการกับคดีที่บิดาหรือมารดาของเด็กลักพาเด็กข้ามชาติ
14. ชัดขวางและป้องกันมิให้มีการใช้เด็กและวัยรุ่นในการผลิตและการค้ายาเสพติดและสารที่มีผลกระทบต่อจิตประสาท
15. ส่งเสริมโครงการเบ็ดเสร็จเพื่อต่อต้านการใช้ประโยชน์จากเด็กและวัยรุ่นในการผลิตและการค้ายาเสพติดและสารที่มีผลกระทบต่อจิตประสาท
16. ให้เด็กและวัยรุ่นสามารถเข้าถึงการรักษาและการบำบัดฟื้นฟูที่ถูกต้องจากการติดยาเสพติด สารที่มีผลกระทบต่อจิตประสาท สารระเหย และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
17. ให้การคุ้มครองและช่วยเหลือผู้ลี้ภัยและผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กและสตรี ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายมนุษยชนระหว่างประเทศ
18. ให้แน่ใจว่า เด็กที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติได้รับความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมที่ได้ผลทันเวลาที่ ผ่านทางข้อผูกพันที่ว่า ให้มีการวางแผนเป็นกลุ่ม และเตรียมตัวให้พร้อมในยามฉุกเฉิน และให้ได้รับความช่วยเหลือมากเท่าที่จะทำได้ ได้รับความคุ้มครองโดยสมบูรณ์เพื่อให้กลับไปใช้ชีวิตตามปกติอย่างรวดเร็วที่สุด
19. ส่งเสริมมาตรการปกป้องเด็กจากเว็บไซต์ที่เป็นอันตรายและมีความรุนแรง รายการคอมพิวเตอร์และเกมที่มีผลด้านลบต่อการพัฒนาทางจิตใจของเด็ก โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบของครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครองตามกฎหมาย และผู้ให้การเลี้ยงดู

## ปกป้องเด็กจากการสูบบุหรี่

20. เเร่งรัดปกป้องเด็กที่ได้รับผลกระทบจากการสูบบุหรี่และใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อคุ้มครองเด็กที่ตกอยู่ภายใต้การครอบครองของต่างชาติ
21. ให้แน่ใจว่าประเด็นที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสิทธิและการปกป้องเด็กมีบรรจุไว้ในระเบียบวาระของกระบวนการรักษาสันติภาพและข้อตกลงสันติภาพที่จะเกิดขึ้น และเมื่อใดที่เหมาะสมก็ให้เข้าร่วมไว้กับปฏิบัติการเพื่อสันติภาพและโครงการสร้างเสริมสันติภาพของสหประชาชาติ และให้เด็กได้เข้ามีส่วนร่วมด้วยในกระบวนการเหล่านี้
22. ยุติการเกณฑ์เด็กและใช้เด็กในการสู้รบที่ขัดกับกฎหมายระหว่างประเทศ และเด็กต้องไม่ถูกระดม และได้ปลดอาวุธอย่างจริงจัง และให้ดำเนินการตามมาตรการที่ได้ผลเพื่อให้การบำบัดฟื้นฟูทางกายและใจและให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้ดังเดิม
23. ยุติการที่มีผู้ไม่ต้องถูกลงโทษหลังกระทำความผิด ห้ามมาตรการลงโทษผู้ก่อให้เกิดการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมสงคราม ยกเว้นอาชญากรรมที่มีบทนิรโทษกรรม และกฎหมายนิรโทษกรรมกำหนดไว้ และให้แน่ใจว่า เมื่อใดที่มีการกำหนดกลไกรื้อฟื้นหาความจริงขึ้นมา หลังจากที่มีความขัดแย้งสิ้นสุดไปแล้ว และมีการแสวงหาความยุติธรรมเกิดขึ้น จะต้องมีการลงโทษ ในกรณีที่ได้เกิดมีการทำร้ายอย่างร้ายแรงต่างๆ รวมทั้งการทำร้ายเด็ก และมีกระบวนการที่เหมาะสมกับเด็กในการพิจารณาคดีเหล่านั้นด้วย
24. ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมต่อการกระทำของการร้ายทุกรูปแบบ ที่เป็นอุปสรรคอย่างร้ายแรงต่อความเจริญก้าวหน้าและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก
25. จัดให้มีการฝึกอบรมและการให้ความรู้ที่เหมาะสมในเรื่องสิทธิเด็กและการให้ความคุ้มครอง ตลอดจนถึงกฎหมายด้านมนุษยธรรมระหว่างประเทศแก่พลเรือน เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารและตำรวจทุกคนที่มีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อย

26. ลดปริมาณการที่อาวุธขนาดเล็กและขนาดเบาทะลักเข้ามาอย่างผิดกฎหมาย ปกป้องเด็กจากทุ่นระเบิดตก ลูกกระเบิดที่ยังมิได้ระเบิด และยุทธโศปกรณ์อื่นๆ ที่เด็กต้องตกเป็นเหยื่อ และให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่ตกเป็นเหยื่อระหว่างการสู้รบและระยะหลังจากนั้น
27. ตั้งใจมั่นที่จะเร่งทวีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และแบ่งเบาภาระและให้ความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมต่อประเทศที่รับผู้ลี้ภัยช่วยเหลือผู้ลี้ภัยและผู้พลัดถิ่นทุกคน รวมทั้งเด็กและครอบครัว ให้ได้เดินทางกลับประเทศของตนด้วยความปลอดภัยและอย่างมีศักดิ์ศรี และกลับคืนสู่สังคมเดิมของตนอย่างราบรื่น
28. ปรับปรุงและดำเนินการตามนโยบายและโครงการ พร้อมด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศที่จำเป็น ในการให้ความคุ้มครองดูแลเด็กของผู้ลี้ภัยและเด็กที่เข้ามาพึ่งพิงหาที่หลบภัยได้มีความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับบริการทางสังคมขั้นพื้นฐาน นอกจากได้อาหารและการดูแลด้านสุขภาพอนามัยแล้ว ยังได้รับการศึกษาอีกด้วย
29. ให้ความสำคัญต่อโครงการตามหาครอบครัวและให้สมาชิกครอบครัวได้มาอยู่รวมกัน และดำเนินการต่อในการดูแลเด็กลี้ภัยและเด็กพลัดถิ่นภายในประเทศที่เดินทางมาตามลำพังหรือไม่มีผู้ใดร่วมเดินทางมาด้วย
30. ประเมินและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอในเรื่องผลกระทบที่มีต่อเด็กอันเกิดจากการระงับการค้าขายติดต่อ และให้ดำเนินการเร่งด่วนอย่างได้ผลตามกฎหมายระหว่างประเทศในการบรรเทาผลกระทบเชิงลบที่เกิดแก่เด็กและสตรีอันมีสาเหตุมาจากการระงับการติดต่อทางเศรษฐกิจ
31. ดำเนินการตามที่จำเป็นทั้งปวงในการคุ้มครองเด็กมิให้ถูกจับไปเป็นตัวประกัน
32. พัฒนากลยุทธ์เฉพาะในด้านปกป้องและสนองตอบต่อความต้องการเป็นพิเศษ และผลกระทบที่อ่อนไหวอันเกิดแก่เด็กหญิงระหว่างเหตุการณ์สู้รบ

ต่อต้านการใช้แรงงานเด็ก

33. ใช้มาตรการเร่งด่วนและมีประสิทธิภาพเพื่อขจัดและห้ามมิให้มีแรงงานเด็กประเภทที่เลวร้ายที่สุดขึ้น โดยถือเป็นกรณีฉุกเฉิน ให้เด็กที่ได้รับความช่วยเหลือจากการตกเป็นแรงงานเด็กประเภทที่ร้ายแรงที่สุดได้รับการฟื้นฟูบำบัดและกลับเข้าสู่สังคมตามเดิม โดยใช้มาตรการบางอย่าง เช่น ให้การศึกษาแบบให้เปล่า และถ้าเป็นไปได้และเหมาะสม ให้การอบรมด้านอาชีพ
34. ดำเนินการตามขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อช่วยเหลือในการขจัดแรงงานเด็กประเภทที่ร้ายแรงที่สุด ด้วยการให้มีความร่วมมือกันในระหว่างประเทศ และ/หรือให้ความช่วยเหลือที่รวมถึงการสนับสนุนด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม โครงการขจัดความยากจน และให้มีการศึกษาอย่างทั่วถึง
35. ขยายกลยุทธ์และนำกลยุทธ์ไปใช้เพื่อปกป้องเด็กจากการหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และจากการทำงานใด ๆ อันอาจเป็นอันตรายหรือรบกวนการศึกษาของเด็ก เป็นอันตรายต่อสุขภาพของเด็ก หรือการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ ศีลธรรม และสังคม
36. ภายใต้บริบทดังกล่าว ปกป้องเด็กจากการหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจทุกประเภท ด้วยการระดมการมีส่วนร่วมจากคนในชาติและความร่วมมือระหว่างประเทศ ปรับปรุงสภาพต่างๆ ของเด็ก เป็นต้นว่า ให้เด็กทำงานได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพและเข้าสู่ระบบการศึกษาโดยทุกวิถีทางเท่าที่จะทำได้ ส่งเสริมให้มีการสนับสนุนนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มุ่งขจัดความยากจน ให้ครอบคลุมเฉพาะอย่างยิ่งสตรีมีโอกาสมิ้งานทำ และมีรายได้
37. ส่งเสริมความร่วมมือนานาชาติในการช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนาเมื่อมีการร้องขอความช่วยเหลือให้ช่วยแก้ปัญหาแรงงานเด็กที่ต้นเหตุ เป็นต้นว่า ด้วยการให้มั่นนโยบายทางเศรษฐกิจและสังคมที่มุ่งขจัดความยากจน พร้อมกันก็เน้นย้ำว่า มาตรฐานด้านแรงงานมิใช่เป็นเรื่องที่จะนำมาใช้ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อกีดกันทางการค้า
38. เร่งให้มีการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องแรงงานเด็ก

39. นำข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเนื่องกับแรงงานเด็กมามุ่งขจัดความยากจนและเพื่อพยายามพัฒนาในประเทศ เฉพาะอย่างยิ่งด้านโครงการและนโยบายในด้านสุขภาพ การศึกษา การว่างงาน และการคุ้มครองด้านสังคม

#### **ขจัดการค้าเด็กและใช้เด็กเพื่อประโยชน์ทางเพศ**

40. ร่วมมือทำงานเป็นการเร่งด่วนในระดับชาติและนานาชาติเพื่อยุติการขายเด็ก อวัยวะเด็ก ใช้เด็กเพื่อประโยชน์ทางเพศและทำร้ายเด็ก รวมถึงการใช้เด็กในการถ่ายภาพลามก คำประเวณี มีเพศสัมพันธ์กับเด็ก และเพื่อต่อต้านการค้าทำนองดังกล่าวที่มีอยู่
41. ให้มีการตระหนักเพิ่มขึ้นในเรื่องการผิดกฎหมายและผลที่ก่อให้เกิดอันตรายของการหาประโยชน์ทางเพศและการทำร้าย ซึ่งรวมทั้งผ่านทางอินเทอร์เน็ตและการค้าเด็ก
42. ขอกการสนับสนุนจากเอกชน รวมทั้งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและสื่อมวลชน ในการรณรงค์ต่อต้านการหาประโยชน์ทางเพศและการค้าเด็ก
43. ระบุและแก้ไขสาเหตุและปัจจัยต้นตอ รวมทั้งปัจจัยภายนอกที่นำไปสู่การหาประโยชน์ทางเพศและการค้าเด็ก และใช้กลวิธีเชิงป้องกันต่อต้านการหาประโยชน์ทางเพศและการค้าเด็ก
44. ให้มีความปลอดภัยและความมั่นคงต่อผู้ตกเป็นเหยื่อการค้าเด็กและการหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก ให้ความช่วยเหลือและบริการเพื่อการบำบัดฟื้นฟูและกลับคืนสู่สังคมตามเดิม
45. ดำเนินการที่จำเป็นในทุกระดับตามสมควรเพื่อลงโทษทางอาญากรรมและโทษจำคุกอย่างมีประสิทธิภาพตามกฎหมายระเบียบระหว่างชาติที่เกี่ยวข้องและใช้อยู่ ต่อการหาประโยชน์และทำร้ายเด็กทางเพศในทุกรูปแบบ รวมทั้งที่เกิดในครอบครัวของเด็กเองหรือเพื่อประโยชน์ทางการค้า โสเภณีเด็ก การมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก การท่องเที่ยวแบบมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก การค้าเด็ก การขายเด็กและอวัยวะเด็ก และการมีส่วนร่วมกับแรงงานเด็กและการหาประโยชน์แบบอื่นๆ เพื่อให้แน่ใจว่า ด้วยการใช้ระบบความยุติธรรมเพื่อช่วยแก้ไขปัญหเกี่ยวกับเด็กที่ตกเป็นเหยื่อ เด็กจะเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด

46. ติดตามและแบ่งปันข้อมูลระหว่างภูมิภาคและระหว่างประเทศในการค้าเด็กข้ามชาติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่รัฐผู้รักษากฎหมายที่ทำงานตามชายแดนให้สามารถยับยั้งการค้าเด็กและให้การฝึกอบรมบุคคลเหล่านั้นเพิ่มขึ้น เพื่อให้รู้เรื่องคดียุติธรรม สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการค้าดังกล่าว เฉพาะอย่างยิ่ง เด็กและสตรี
47. ดำเนินมาตรการที่จำเป็น รวมถึงมาตรการที่ผ่านทางความร่วมมือที่เกิดขึ้นระหว่างรัฐบาล องค์การระหว่างรัฐ เอกชนและองค์กรเอกชนเพื่อต่อต้านการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร รวมถึงอินเทอร์เน็ต ด้วยจุดมุ่งหมายจะขายเด็ก โสเภณี เด็ก ภาพลามกเด็ก การท่องเที่ยวเชิงมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก การมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก และความรุนแรงและการทำร้ายในรูปแบบอื่นต่อเด็กและวัยรุ่น

#### ต่อต้าน โรคติดเชื้อเอชไอวี / เอดส์

45. โรคติดเชื้อเอชไอวี / เอดส์ที่แพร่ระบาดอยู่ มีผลร้ายแรงมหาศาลต่อเด็กและผู้ที่ต้องดูแลเด็ก ทั้งนี้ รวมถึงเด็ก 13 ล้านคนที่ต้องตกเป็นกำพร้าเพราะโรคเอดส์ ทารกกว่า 600,000 คนที่ทุกปีต้องได้รับเชื้อติดต่อกันมาจากมารดา และคนวัยหนุ่มสาวนับล้านที่กำลังตกอยู่ในภาวะเดือดร้อนเพราะโรคเอดส์ โดยไม่มีโอกาสได้เข้าถึงบริการให้คำปรึกษาที่พอเพียง การดูแล และการให้การสนับสนุน
46. เพื่อต่อสู้กับผลร้ายมหาศาลของการติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ที่เกิดแก่เด็ก เราตั้งใจมั่นที่จะทำการเชิงรุกอย่างเร่งด่วนตามที่ตกลงกันในสมัยประชุมสหประชาชาติเรื่องเอชไอวี/เอดส์ และเพื่อเน้นย้ำเป็นพิเศษถึงเป้าหมายและพันธกิจที่ได้ตกลงกันไว้ ดังต่อไปนี้
  - ภายในปี 2546 กำหนดเป้าหมายโดยมีระยะเวลาที่แน่นอนเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่มีการตกลงระหว่างประเทศไว้ที่จะให้ลดอัตราหนุ่มสาวที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ในประเทศที่มีการติดเชื้อสูงสุดลงร้อยละ 25 ภายในปี 2548 และให้ลดลงทั่วโลกร้อยละ 25 ภายในปี 2553 และให้เร่งมือพยายามบรรลุเป้าหมายดังกล่าวพร้อมทั้งขจัดปัญหาท้าทายด้านท่าทีและการจำเพาะเจาะจงที่มีต่อเพศใดเพศหนึ่งโดยเฉพาะ และความไม่เสมอภาคในการปฏิบัติต่อเพศใดเพศหนึ่งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี/เอดส์ กระตุ้นให้เด็กชายและผู้ชายเข้าช่วยในเรื่องนี้ให้มากขึ้น

ลดอัตราเด็กทารกติดเชื้อเอชไอวีลงร้อยละ 20 ภายในปี 2548 และกึ่งหนึ่งภายในปี 2553 ให้สตรีมีครรภ์ร้อยละ 80 ที่เข้ารับบริการก่อนคลอดได้รับข้อมูลข่าวสารด้วยการให้แน่ใจว่าสตรีมีครรภ์ที่เข้ารับบริการฝากครรภ์ได้รับข่าวสาร คำปรึกษา และบริการป้องกันโรคเอดส์ด้วยวิธีอื่นๆ ให้สตรีมีครรภ์ที่มีเชื้อเอดส์และทารกได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการที่แม่จะถ่ายทอดเชื้อเอดส์ไปสู่ลูก มีการรักษามารดาที่ติดเชื้อเอดส์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมทั้งด้วยการให้คำปรึกษาและทดสอบเป็นความลับ ให้ได้เข้าถึงบริการด้านรักษา เฉพาะอย่างยิ่ง การรักษาแบบให้ยาต้านเชื้อไวรัส และในโอกาสที่เหมาะสม ให้กินนมอย่างอื่นแทนนมมารดาพร้อมทั้งให้การดูแลอย่างต่อเนื่อง

จัดให้มีการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ของประเทศขึ้นภายในปี 2546 และให้นำไปใช้ภายในปี 2549 ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของรัฐ ครอบครัวและชุมชนในการจัดให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดีสำหรับเด็กกำพร้า เด็กหญิงและเด็กชายที่ได้รับเชื้อและได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ทั้งให้มีการให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคมจิตวิทยาอย่างเหมาะสม ให้เด็กได้เข้าเรียน มีที่อยู่อาศัย เข้าถึงบริการทางโภชนาการที่ดี สุขภาพ และได้รับการทางสังคมเท่าเทียมเด็กอื่นๆ ให้การปกป้องคุ้มครองเด็กกำพร้า และเด็กที่อาจตกเป็นเหยื่อผู้อื่นได้ง่าย จากการถูกทำร้ายทุกรูปแบบ การเอาเปรียบ การเลือกปฏิบัติ ถูกนำไปขาย และต้องสูญเสียมรดก

48. เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าว เราจะใช้กลยุทธ์และปฏิบัติการดังต่อไปนี้

1. ให้มีการพัฒนาและใช้กลยุทธ์ของประเทศเป็นแบบที่หลายหน่วยงานร่วมมือกันทำและสนับสนุนด้านการเงินในโครงการต่อต้านโรคติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ด้วยวิธีดังต่อไปนี้คือ เข้าจัดการกับโรคระบาดนี้ตรงๆ เผชิญหน้ากับสภาพการ การเจ็บป่วยและการไม่ยอมรับ ระบุมิติด้านเพศและกลุ่มอายุของผู้ติดเชื้อ ขจัดการเลือกปฏิบัติและการแยกให้อยู่เป็นกลุ่มต่างหาก ให้กลุ่มประชาคมทั่วไปและกลุ่มธุรกิจ กลุ่มผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ได้เข้ามีส่วนร่วมด้วย ตลอดจนจนถึงกลุ่มที่อาจตก

เป็นเหยื่อได้ง่ายและกลุ่มที่เสี่ยงที่สุด เฉพาะอย่างยิ่งสตรีและหนุ่มสาว ให้ได้รับการสนับสนุนจากเงินงบประมาณแผ่นดินให้มากที่สุด โดยที่ไม่ต้องแยกทรัพยากรด้านอื่นออกไป เช่น ความร่วมมือนานาชาติ ส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชนทุกข้อและเสรีภาพขั้นพื้นฐานซึ่งรวมทั้งสิทธิที่จะได้มีมาตรฐานสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีที่สุดเท่าที่จะมีได้ ผสานแง่มุมที่จำแนกเพศออกไป มุ่งแก้ไขความเสี่ยง ความอ่อนไหว ให้การป้องกัน ดูแลรักษา สนับสนุน พร้อมทั้งลดผลกระทบจากโรค เพิ่มความมีสุขภาพที่ดี การให้การศึกษาและสมรรถนะของระบบกฎหมายให้มีมากขึ้น

2. ภายในปี 2548 ให้คนหนุ่มสาวอายุระหว่าง 15 ถึง 24 ปีอย่างน้อยร้อยละ 90 และร้อยละ 95 ในปี 2553 ได้รับรู้ข่าวสาร การศึกษา ตลอดจนจนถึงการศึกษาของคนในวัยเดียวกันและการให้ความรู้แก่เยาวชนเรื่องโรคเอดส์ ตลอดจนทั้งบริการที่จำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในด้านความสามารถในการต่อต้านโรคเอดส์ ทั้งนี้ โดยได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่จากบุคคลวัยรุ่น ผู้เป็นบิดามารดา ครอบครัว นักการศึกษา และผู้ให้การดูแลด้านสุขภาพ
3. ภายในปี 2548 จัดให้มีการพัฒนาและดำเนินการให้คืบหน้าไปให้มากในการใช้กลยุทธ์แบบให้การดูแลเบ็ดเสร็จเพื่อประโยชน์ดังต่อไปนี้ คือ เพื่อเร่งรัดการให้การดูแลในครอบครัว และภาคเอกชน และเร่งรัดระบบการดูแลสุขภาพเพื่อรักษาและติดตามดูแลการรักษาในหมู่ผู้ป่วยด้วยโรคติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ เด็กติดเชื้อ ให้การสนับสนุนเป็นรายบุคคล ครอบครัว ครอบครัว และชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ เพิ่มประสิทธิภาพและสภาพการทำงานของบุคลากรด้านสาธารณสุข ประสิทธิภาพของระบบจัดหายา จัดหาทุนสำหรับโครงการ และกลไกในการส่งคนไข้ต่อ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ป่วยมีความสามารถได้รับการรักษาที่ตนมีความสามารถพอเสียค่าใช้จ่ายได้ ซึ่งรวมทั้งยาต่อต้านไวรัส เทคโนโลยีด้านวิเคราะห์โรค การรักษาด้วยยาที่มีคุณภาพ การให้ยาเพื่อลดอาการปวด และการดูแลด้านสังคมจิตวิทยา
4. ภายในปี 2548 ใช้มาตรการต่างๆ เพื่อเพิ่มสมรรถนะของสตรีและหญิงวัยรุ่นให้รู้จักป้องกันตัวเองจากโรคติดเชื้อเอชไอวี ส่วนใหญ่ดำเนินการด้วย

การให้บริการทางแพทย์และการรักษา ซึ่งรวมทั้งการแพทย์ด้านการเจริญพันธุ์และด้านเพศ และด้วยการให้รู้จักป้องกัน และส่งเสริมความเสมอภาคในระหว่างคนทั้งสองเพศภายใต้กรอบทางวัฒนธรรมที่อ่อนไหวในเรื่องของเพศ

5. ภายในปี 2548 พัฒนาและเพิ่มกลยุทธ์ นโยบายและโครงการที่ให้ความสำคัญต่อครอบครัวในการลดความอ่อนไหวต่อการตกเป็นเหยื่อ ทั้งนี้ ด้วยวิธีต่างๆ อาทิเช่น ให้ความรู้และชี้นำเด็กในทางที่ถูก และคำนึงถึงปัจจัยด้านศีลธรรม ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อลดความอ่อนไหวที่อาจทำให้ต้องตกเป็นเหยื่อได้โดยง่ายในหมู่เด็กและวัยรุ่น ด้วยการให้เด็กทั้งหญิงและชายสามารถเข้าถึงระบบการศึกษาทั้งในชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รวมทั้งบรรจุเรื่องโรคเข้าในหลักสูตรของวัยรุ่น จัดให้มีสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย เฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเด็กหญิง ขยายศูนย์ให้ข่าวสารที่เป็นมิตรกับเยาวชนและให้ความรู้เรื่องสุขภาพด้านเพศและบริการให้คำปรึกษา เร่งรัดโครงการเพื่อสุขภาพทางเพศและวัยเจริญพันธุ์ ให้ครอบครัวและเยาวชนเข้ามีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการตามแผนและประเมินผลเรื่องการป้องกันโรคติดต่อเชื้อเอชไอวีและเอดส์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
6. ภายในปี 2546 จัดให้มีการพัฒนาและดำเนินการตามโครงการของประเทศในอันที่จะฝึกเอาความรู้เรื่องโรคติดต่อเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ทั้งในด้านการตระหนัก วิธีป้องกัน วิธีดูแลรักษาเข้าไปไว้ในโครงการหรือปฏิบัติการที่ตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน ตระหนักว่าประชากรที่ได้รับผลกระทบจากการสู้รบ เหตุฉุกเฉินด้านมนุษยธรรมและภัยพิบัติตามธรรมชาติ รวมทั้งผู้ลี้ภัย ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ เฉพาะอย่างยิ่ง เด็กและสตรี มีอัตราเสี่ยงเพิ่มขึ้นที่จะได้รับเชื้อเอชไอวี และเมื่อใดที่เหมาะสม ให้ปัญหาเรื่องเอชไอวี/เอดส์เป็นเรื่องที่เข้าอยู่ในโครงการช่วยเหลือระหว่างประเทศ
7. ให้แน่ใจว่าไม่มีการเลือกปฏิบัติ และให้ทุกคนได้มีสิทธิมนุษยชนอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน ด้วยการส่งเสริมนโยบายที่เห็นได้ชัดเพื่อมิให้เกิดการรัง

เกียจเด็กกำพร้าและเด็กที่ตกอยู่ในสภาพที่อ่อนไหวเพราะโรคติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์

8. เร่งให้นานาประเทศให้การสนับสนุนความพยายามของประเทศกำลังพัฒนาที่ได้จัดสรรงบประมาณของชาติให้มากขึ้นเพื่อต่อต้านการแพร่ระบาดของเอชไอวี/เอดส์ผ่านทางความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ เฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศที่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากโรคติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ เฉพาะอย่างยิ่งประเทศในทวีปแอฟริกาแถบทะเลทรายซาฮารา ประเทศในแถบทะเลคาริบเบียน ประเทศที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของเอชไอวี/เอดส์ และภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบและมีทรัพยากรที่จะรับมือกับโรคนี้อย่างจำกัด

#### ระดมพลังทรัพยากร

48. ส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างมีสุขภาพดี มีโภชนาการและการควบคุมโรคติดเชื้อที่ดี ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ปกป้องเด็กจากการถูกทำร้าย ถูกเอาเปรียบ เป็นเหยื่อของการกระทำอันรุนแรงและการสู้รบและต่อต้านกับเอชไอวี/เอดส์ ทั้งหมดนี้เป็นเป้าหมายที่จะบรรลุถึงได้สำเร็จ ทั้งเป็นสิ่งที่สังคมโลกมีความสามารถจัดหามาได้

49. ความรับผิดชอบเบื้องต้นในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก มีการส่งเสริมและเคารพสิทธิเด็กทุกคน ขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศ โดยตระหนักว่า ต้องการทรัพยากรเพิ่มขึ้นและที่มีขึ้นใหม่ ทั้งในระดับนานาชาติและระดับชาติเพื่อจุดหมายดังกล่าว

50. การลงทุนในเด็กเป็นเรื่องที่ให้ผลอย่างสูงหากยั่งยืนไปเป็นระยะยาวปานกลางหรือยาวนาน การลงทุนในเด็กและการเคารพสิทธิเด็กเป็นการวางรากฐานสังคมที่ยุติธรรม เศรษฐกิจที่ยั่งยืน และโลกที่ปลอดจากความยากไร้

51 การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในปัจจุบันจะต้องการทรัพยากรเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากทั้งในแง่มนุษย์ การเงินและวัสดุ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศภายในกรอบที่จะทำให้เกิดสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศและให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศที่รวมถึงความร่วมมือ

มีระหว่างประเทศซีกโลกเหนือและซีกโลกใต้ และระหว่างประเทศซีกโลกใต้ด้วยกันเองในโลกนี้ โดยต่างต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

51. ด้วยเหตุนี้ เราจึงมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามเป้าหมายโลกและปฏิบัติการ เช่นเป้าหมายและปฏิบัติการดังต่อไปนี้เพื่อระดมพลังทรัพยากรเพื่อเด็ก

- . แสดงความชื่นชมต่อประเทศพัฒนาแล้วที่ตกลงยินยอมให้มีการจัดสรรทรัพยากรที่ตั้งเป้าหมายไว้ ร้อยละ 0.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาอย่างเป็นทางการโดยรวม (ODA-Overall Development Assistance) เร่งรัดให้ประเทศพัฒนาแล้วซึ่งยังมีได้กระทำการดังกล่าว ให้ทำตามเป้าหมายที่กำหนดไว้คือร้อยละ 0.7 ให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ เราจะไม่หยุดยั้งในการใช้ความพยายามเพื่อยับยั้งแนวโน้มที่จะลดอัตราร้อยละของความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการนี้ และให้ได้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้เป็นการเร่งด่วน คือร้อยละ 0.15 ถึง 0.20 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศพัฒนาแล้วที่กำหนดไว้สำหรับให้เป็นความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการต่อประเทศที่กำลังพัฒนาน้อยที่สุดดังที่ได้ตกลงไว้ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความเร่งด่วนและความรุนแรงของความต้องการที่จำเป็นของเด็ก

- . เพื่อมิให้ล่าช้าออกไปอีก จะให้มีการดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประเทศยากจนที่เป็นหนี้มากที่สุด (HIPC –Heavily Indebted Poor Countries) และตกลงจะยกเลิกหนี้ทวิภาคีที่เพิ่มขึ้นอย่างเป็นทางการของประเทศยากจนที่เป็นหนี้มากที่สุดอย่างรวดเร็วที่สุด โดยมีข้อแลกเปลี่ยนให้ประเทศเหล่านั้นสัญญาว่าจะยอมรับพันธะผูกพันที่จะขจัดความยากจนให้หมดสิ้นไป และกระตุ้นให้มีการนำมาตรการใช้กองทุนออมทรัพย์เพื่อบริการหนี้มาสนับสนุนโครงการขจัดความยากจนเหล่านี้เฉพาะอย่างยิ่ง โครงการที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

- . เรียกร้องให้กระทำการอย่างรวดเร็วและรวมใจกันเพื่อแก้ไขปัญหาของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ประเทศกำลังพัฒนาที่มีรายได้น้อย ประเทศกำลังพัฒนาที่มีรายได้ปานกลางน้อยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิธีการที่

ยั่งยืน มุ่งเน้นด้านดารพัฒนา ให้เป็นไปอย่างเสมอภาค และเป็นโครงการ  
การเบ็ดเสร็จ ทั้งนี้ผ่านทางมาตรการของประเทศและระหว่างประเทศ  
ที่วางไว้เพื่อให้ยืดเวลาชำระหนี้ออกไปในระยะยาวเพื่อเปิดโอกาสให้  
เพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับเด็ก  
และเมื่อเหมาะสม ให้มีกลไกที่เป็นระเบียบในการลดหนี้ลง เช่นให้มีการ  
เปลี่ยนหนี้ให้เป็นเงินที่ใช้เพื่อโครงการที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการ  
ของเด็ก

เพิ่มและปรับปรุงการที่ผลิตภัณฑ์และบริการของประเทศกำลังพัฒนา  
จะได้มีโอกาสเข้าสู่ตลาดของนานาประเทศ โดยผ่านทางวิธีการเช่นการ  
เจรจาลดข้อกีดกันด้านภาษีศุลกากรและการขจัดข้อกีดกันที่ไม่ต้องเสีย  
ภาษีศุลกากรออกไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคขัดขวางการค้าของ  
ประเทศกำลังพัฒนาตามระบบการค้าพหุภาคี

ด้วยความเชื่อมั่นว่า การค้าที่เพิ่มขึ้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความเจริญ  
เติบโตและการพัฒนาของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด จึงมุ่งปรับปรุง  
โอกาสที่ดีกว่าในการให้ประเทศเหล่านั้นเข้าถึงตลาด ด้วยการทำงาน  
เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่จะขจัดภาษีอากรและโควต้าแก่ผลิตภัณฑ์  
ทั้งหมดของประเทศพัฒนาน้อยที่สุดในตลาดของประเทศพัฒนาแล้ว

ระดมทรัพยากรใหม่ให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาสังคม ทั้งในระดับชาติและ  
นานาชาติ ลดความแตกต่างภายในประเทศและระหว่างประเทศ และ  
ให้มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล  
เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ให้มีการคุ้มครองให้มากที่สุดต่อค่าใช้จ่ายเพื่อ  
สังคมที่มุ่งให้ประโยชน์แก่เด็กและให้ถือเป็นเรื่องสำคัญอันดับแรก  
ระหว่างเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระยะสั้นและ  
ระยะยาว

สำรวจหาทางใหม่ในการหาทรัพยากรทางการเงินทั้งของรัฐและ  
เอกชน อาทิเช่น ลดค่าใช้จ่ายที่มากมายเกินไปทางการทหาร การซื้อ  
อาวุธ การลงทุนในการผลิตและจัดซื้ออาวุธ ตลอดจนไปจนถึงค่าใช้จ่าย

ทางการทหารทั่วโลก โดยคำนึงถึงความต้องการด้านความมั่นคงของประเทศ

กระตุ้นให้ประเทศผู้ให้และประเทศผู้รับดำเนินการอย่างเต็มที่ต่อโครงการ 20/20 ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเอกสารข้อตกลงที่กรุงออสโลและกรุงฮานอย เพื่อให้มีการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมอย่างทั่วถึง

53. เราจะทำให้ความสนใจเป็นอันดับแรกเพื่อตอบสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กที่มีความอ่อนไหวมากที่สุดในประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและกลุ่มประเทศแอฟริกาแถบทะเลทรายซาฮารา
54. เราจะทำให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อความต้องการของเด็กในประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะเล็กๆ ประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล และประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นทางผ่าน รวมทั้งประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ และประเทศที่กำลังมีการเปลี่ยนโฉมหน้าทางเศรษฐกิจ
55. เราส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศเพื่อแบ่งปันประสบการณ์เชิงบวกและกลยุทธ์ในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฉบับปัจจุบัน
56. การดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายและความคาดหวังเพื่อเด็กของเราต้องได้พันธมิตรร่วมใจใหม่กับสังคมฝ่ายพลเรือน ซึ่งรวมทั้งองค์กรเอกชน ภาคเอกชน และมีความคิดจัดทำเรื่องใหม่ๆ เพื่อระดมทรัพยากรเพิ่มขึ้น ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน
57. โดยคำนึงถึงการที่บรรษัททั้งหลายต้องเคารพกฎหมายของประเทศ จะเร่งรัดบรรษัทเหล่านั้นให้เกิดความรับผิดชอบทางสังคมเพื่อให้ได้มีส่วนต่อเป้าหมายการพัฒนาของสังคมและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก อาทิเช่น ด้วยการกระทำดังต่อไปนี้
  1. ส่งเสริมให้บรรษัทเกิดการตระหนักเพิ่มขึ้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาทางสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ
  2. วางกรอบนโยบายด้านกฎหมาย เศรษฐกิจและสังคมที่ยุติธรรม และมั่นคงเพื่อสนับสนุนและกระตุ้นโครงการริเริ่มของภาคเอกชนที่มุ่งให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าว

3. ให้มีความร่วมมือกับภาคธุรกิจ สหพันธ์แรงงาน และประชาคมในระดับชาติ เพื่อสนับสนุนเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ

เราขอเร่งรื้อให้ภาคเอกชนประเมินผลกระทบของนโยบายและข้อปฏิบัติในเรื่องเด็ก และให้เด็กทุกคน เฉพาะเด็กที่มีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง ได้รับประโยชน์อันเกิดจากการวิจัยและการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีทางการแพทย์ สาธารณสุข การเสริมธาตุอาหาร การคุ้มครองภาวะแวดล้อม การศึกษาและสื่อสารมวลชน

58. เรามุ่งมั่นจะให้มั่นนโยบายต่อเนื่องมากขึ้น และให้มีความร่วมมือที่ดีขึ้นระหว่างองค์การสหประชาชาติ หน่วยงานต่างๆของสหประชาชาติ และสถาบันทั้งหลายของเบรตตันวูด ตลอดจนถึงองค์กรพหุภาคีและประชาคมทั้งหลาย ด้วยจุดประสงค์เพื่อบรรลุถึงเป้าหมายของแผนปฏิบัติการฉบับปัจจุบัน

#### การติดตามและประเมินผล

59. เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่การปฏิบัติการที่ยอมเป็นที่ยอมรับในเอกสารฉบับนี้ หากเป็นการเหมาะสม เราจะพัฒนาและเร่งรัดให้แผนปฏิบัติการของชาติและของภูมิภาคได้เกิดขึ้นอย่างรีบด่วน หากเป็นไปได้ก็คือภายในปลายปี 2546 ทั้งนี้ โดยรวมถึงกำหนดเวลา เป้าหมายหลักและเป้าหมายย่อยที่วัดได้โดยยึดแผนปฏิบัติการฉบับนี้เป็นหลัก ทั้งยังคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กตามกฎหมายของประเทศ ค่านิยมทางศาสนาและจริยธรรม รวมทั้งภูมิหลังทางวัฒนธรรมของประชาชนที่สอดคล้องกับสิทธิมนุษยชนทั้งปวงและเสรีภาพพื้นฐานต่างๆ

เราขอเร่งรัดแผนชาติของเราและรับว่าจะก่อให้เกิดการร่วมมือ การดำเนินงานและทรัพยากรที่จำเป็น เราจะผนึกเป้าหมายแผนปฏิบัติการเหล่านี้เข้ากับนโยบายของรัฐบาลของเรา รวมถึงโครงการระดับชาติและระดับท้องถิ่น กลยุทธ์จัดความยากจน วิธีการพหุภาคี และแผนการพัฒนาที่สำคัญอื่นๆ โดยร่วมมือกับผู้ปฏิบัติงานในประชาคม เช่นองค์กรเอกชนที่ทำงานเพื่อเด็กและกับเด็ก ตัวเด็กเองตามแต่วัยและจิตใจที่เจริญแล้วของเด็ก และครอบครัวของเด็ก

60. เราจะติดตามคุณผลในระดับชาติและในระดับภูมิภาคเมื่อเหมาะสม และจะประเมินความก้าวหน้าสู่เป้าหมายหลักและเป้าหมายย่อยในแผนปฏิบัติการนี้ในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับโลก เพื่อให้เป็นไปตามนี้เราจะเพิ่มขีดความสามารถทางด้านสถิติของเราเพื่อเก็บรวบรวมตัวเลข วิเคราะห์และแยกแยะข้อมูลที่ระบุเพศ อายุ และปัจจัยสำคัญอื่นๆที่อาจนำไปสู่ความไม่เสมอภาค และจะสนับสนุนการศึกษาวิจัยในวงกว้างที่มุ่งเน้นเรื่องเด็ก เราจะเอื้ออำนวยให้เกิดความร่วมมือระหว่างชาติเพื่อสนับสนุนความพยายามในการเสริมสร้างความสามารถด้านสถิติและให้ชุมชนสามารถติดตาม ประเมินผลและวางแผนได้
60. เราจะทำการทบทวนในระดับชาติและระดับท้องถิ่นเป็นระยะๆ เพื่อให้ทราบถึงระดับความคืบหน้าสำหรับนำไปใช้แก้ไขอุปสรรคได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น และเร่งมือในการดำเนินการในระดับภูมิภาค การทบทวนดังกล่าวจะนำไปใช้ในการแบ่งปันข้อปฏิบัติที่ดีที่สุด เร่งมือให้มีความร่วมมือมากขึ้น และเร่งรัดความคืบหน้า เราจะกระทำสิ่งต่อไปนี้
- . สนับสนุนรัฐภาคีอนุสัญญาสิทธิเด็กให้พิจารณารวมข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการที่ได้ทำมาแล้วและผลที่ได้รับในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการปัจจุบันเข้าไว้ในรายงานต่อคณะกรรมการสิทธิเด็ก
  - . ในฐานะที่เป็นองค์กรนำของโลกในเรื่องเด็ก องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติได้รับการร้องขอให้เตรียมงานและเผยแพร่ข่าวสารต่อไป โดยได้รับความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับรัฐบาล หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนด้านการเงินที่สำคัญ โครงการและองค์การชำนาญพิเศษในระบบของสหประชาชาติ และผู้มีส่วนร่วมทำงานด้วยทั้งหลายตามที่เหมาะสม ข่าวสารดังกล่าวเป็นข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าเท่าที่ได้ทำมาแล้วในการใช้ประกาศและแผนปฏิบัติงานฉบับปัจจุบัน คณะผู้บริหารของหน่วยงานชำนาญพิเศษได้รับคำร้องขอให้รับรองว่าหน่วยงานเหล่านี้ได้ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการภายใต้อาณัติของหน่วยงาน โดยให้สมาชิกทั่วไปของสหประชาชาติได้รับรายงานอย่างสมบูรณ์ผ่านทางคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมถึงความก้าวหน้า

หน้าจนถึงปัจจุบันและปฏิบัติการอื่นๆที่ต้องทำเพิ่มเติมระหว่างทศวรรษหน้าโดยใช้กรอบและกระบวนการรายงานเช่นปัจจุบัน

เราขอให้ท่านเลขาธิการรายงานต่อสมัชชาทั่วไปอย่างสม่ำเสมอถึงความคืบหน้าที่ดำเนินไปในการใช้แผนปฏิบัติการฉบับปัจจุบัน

61. เราขอยืนยันอีกครั้งหนึ่งที่จะรับผูกพันว่าจะพยายามทุกวิถีทางในอันที่จะสร้างโลกที่เหมาะสมให้เด็กอยู่ เสริมสร้างความสำเร็จที่บรรลุเมื่อทศวรรษที่แล้วออกไปอีก โดยมีหลักการที่จะทำทุกอย่างเพื่อเด็กเป็นอันดับแรก ด้วยการผนึกกำลังกับภาคีจากแหล่งต่างๆมากมาย เราจะนำกระบวนการเคลื่อนไหวเพื่อเด็กเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดยั้ง เราขอปฏิญญาอย่างจริงจังในที่นี้โดยทราบดีว่า ในการให้เรื่องของเด็กเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ให้เด็กได้อยู่รอด ได้รับความคุ้มครองและพัฒนา เรากำลังทำสิ่งที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อมนุษยชาติและให้แน่ใจได้ว่า เด็กจะมีความเป็นอยู่ที่ดีในสังคมทุกรูปแบบ

หมายเหตุ

- 1 A/S – 27/3
- 2 มติสมัชชาทั่วไปที่ 55/2
- 3 มติสมัชชาทั่วไปที่ 44/25 ภาคผนวก
- 4 A/45/245 ภาคผนวก